

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Publiczne Gimnazjum w Nakli
Nakla

Pomorski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 05-10-2012 - 16-10-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Joanna Sawczyn, Stefan Rymon-Lipinski.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	13
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	8
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	6
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	17
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	11
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	8
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	8
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	28
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	9
Obserwacja zajęć			7
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Publiczne Gimnazjum w Nakli
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Parchowo
Ulica	Nakla
Numer	Szkolna 6
Kod pocztowy	77-127
Urząd pocztowy	Nakla
Telefon	0598231278
Fax	
Www	www.zsnakla.edupage.org
Regon	77155835700000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	41
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	6
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	7
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	13.67
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	6.83
Województwo	POMORSKIE
Powiat	bytowski
Gmina	Parchowo
Typ gminy	gmina wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Zapraszamy do analizy raportu, który jest wynikiem informacji zebranych w procesie ewaluacji całościowej przeprowadzonej w Gimnazjum w Zespole Szkół w Nakli. Poniżej znajdują Państwo ważniejsze informacje wynikające z przeprowadzonych badań.

Gimnazjum w Nakli jest szkołą wiejską prowadzoną przez Gminę Parchowo. Uczęszcza do niej 41 uczniów zamieszkałych w samej miejscowości, jak i dowożonych z sąsiednich wsi. Zajęcia prowadzi 13 nauczycieli zespołu szkół, w tym pedagog, psycholog, nauczyciel biblioteki i świetlicy. Szkoła mieści się w jednym z większych budynków miejscowości z utwardzonym, zagospodarowanym i ogrodzonym terenem.

W ostatnich latach budynek szkoły poddawany był zewnętrznym i wewnętrznym pracom remontowym i jak twierdzą przedstawiciele instytucji partnerskich, jego wygląd bardzo się poprawił. Nad poprawą warunków lokalowych i wyposażenia szkoła współpracuje z organami samorządowymi, rodzicami oraz innymi instytucjami partnerskimi.

Nakla jest niewielką kaszubską miejscowością o charakterze rolniczym, położoną w bliskim sąsiedztwie przyrody, z dala od skupisk przemysłowych, co decyduje o bezpiecznym położeniu szkoły oraz wzajemnej znajomości środowiska.

W ocenie respondentów, w gimnazjum jest bezpiecznie, nie ma zagrożeń, nie ma przypadków interwencji policji, a szkoła kształci właściwe postawy i prowadzi różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne. W odczuciu gimnazjalistów, szkoła wyróżnia się bezpieczeństwem i wszyscy się w niej znają.

Uczniowie dobrze się czują w swojej szkole, mają dobre warunki, chcą w gimnazjum przygotować się do dalszej edukacji w szkole ponadgimnazjalnej, nauczyć się prawidłowego funkcjonowania w dorosłym życiu, samodzielności, posługiwania się językami obcymi oraz zdobyć wiadomości w zakresie nauczanych przedmiotów.

W tym celu szkoła poszerza ofertę edukacyjną, monitoruje realizację podstawy programowej i dba o zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne, pracuje według koncepcji pracy wspólnie wypracowanej przez nauczycieli, która m.in. zakłada właściwe przygotowanie do dalszej edukacji oraz kształtowanie postaw ważnych w życiu młodego człowieka. Nauczyciele dbają o realizację podstawy programowej, monitorują i analizują osiągnięcia uczniów. Stosując zróżnicowane metody nauczania, motywowania i zachęcania uczniów do nauki w oparciu o bogatą bazę dydaktyczną, pracują nad poprawą ich edukacji. Wspólnie planują, realizują i analizują skuteczność procesów edukacyjnych. Należą do zespołów, w ramach których prowadzone są lekcje koleżeńskie i lekcje otwarte. W bieżącej pracy wymieniają się doświadczeniami, materiałami i spostrzeżeniami. Inicjują zmiany w działalności szkoły, których efektem są lepsze warunki kształcenia, usprawnienie procesów edukacyjnych i dostosowanie ich do potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego.

Uczniowie mają wpływ na życie szkoły, organizowane uroczystości i imprezy, wyjazdy do kina, teatru, wycieczki. Przykładami takich działań są: poczta walentynkowa, szczęśliwy numer, spotkania z ciekawymi ludźmi, możliwość redagowania i wypowiedzania się w gazetce szkolnej na szkolnych stronach internetowych, udział w konkursach, a także organizacja zajęć pozalekcyjnych według propozycji uczniów.

W opinii uczniów i rodziców, szkoła jest bezpieczna, dobrze i nowocześnie wyposażona, umożliwia rozwój zainteresowań, przygotowuje do dalszej nauki i prawidłowego funkcjonowania we współczesnym świecie z jednoczesnym kultywowaniem tradycji regionu.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W gimnazjum prowadzi się różne formy analizy wyników egzaminu zewnętrznego w celu poprawy jakości pracy szkoły. Wnioski wypracowane na podstawie analiz wdraża się do realizacji, ocenia ich skuteczność i podejmuje się działania prowadzące do wzrostu efektów kształcenia. W ocenie środowiska wyniku egzaminów są porównywalne z wynikami innych szkół wiejskich w powiecie.

Zdaniem i dyrektora i wszystkich nauczycieli analiza wyników egzaminów zewnętrznych odbywa się na poziomie klasy i pojedynczych uczniów. W szkole analiz egzaminów dokonuje się najpierw indywidualnie, a następnie w zespołach przedmiotowych, omawia się je i opracowuje wnioski. Dokonuje się szczegółowej analizy ilościowej i jakościowej oraz oblicza EWD. W analizie ilościowej uwzględnia się badanie procentu uczniów, którzy odpowiedzieli na dane pytanie oraz wynik ucznia w skali staninowej na tle kraju, województwa, powiatu, gminy, wyszczególnia się najlepszy i najslabszy wynik, medianę, modalną, odchylenie standardowe. W analizie jakościowej sprawdza się, jakie umiejętności i w jakim stopniu zostały opanowane przez uczniów z poszczególnych przedmiotów. Dane umiejętności badane są punktowo-ile uczeń uzyskał punktów za cały egzamin oraz na poziomie jakościowym analizuje się wyniki z poszczególnych przedmiotów. Analizuje się w jakim procencie rozwiązane zostały poszczególne zadania z poszczególnych części egzaminu gimnazjalnego. Analizowana jest każda czynność, jaką uczeń opanował i porównywana jest z rokiem ubiegłym i odpowiedzią na pytanie czy realizowane wnioski z analizy przełożyły się na wyniki naszych uczniów. Wyniki prezentowane są na radzie pedagogicznej, porównywane są z ocenami końcowymi i wynikami sprawdzianu próbnego, porównywane z wynikami innych szkół w gminie, powiecie, województwie i kraju.

Analizę w szkole dokonuje się po to, żeby mieć wnioski do dalszej pracy tzn. pracować nad tymi umiejętnościami, które zostały najslabiej opanowane w celu poprawienia wyników nauczania, doskonalenia pracy nauczycieli (planowane formy doskonalenia), zmotywować uczniów do nauki poprzez aktywizację rodziców, eliminowanie popełnianych przez uczniów błędów, poprawa efektywności kształcenia poprzez modyfikowanie działań nauczycieli oraz wdrażanie sformułowanych wniosków przez nauczycieli przedmiotowców.

Przykłady wniosków wdrażanych w szkole pochodzących z tych analiz to:

- zapoznanie uczniów z nową formułą egzaminu gimnazjalnego,
- stosowanie różnorodnych metod nauczania (aktywizujących) i form pracy na lekcji,
- zapoznanie uczniów z kryteriami sprawdzania egzaminów zewnętrznych,
- wybór dodatkowych podręczników i testów w celu lepszego przygotowania uczniów do egzaminu zewnętrznego,
- zwiększenie liczby przeprowadzanych egzaminów próbnych stwarzających możliwość porównywania wyników w większej populacji,
- dokonywanie korekty planów wynikowych,
- zwiększenie dodatkowej liczby godzin z przedmiotów, z których uczniowie osiągają słabe wyniki na sprawdzianach (zajęcia wyrównawcze i zajęcia dla uczniów zdolnych),
- zajęcia z psychologiem i pedagogiem w celu wspomagania psychologiczno-pedagogicznego, - mobilizowanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych.

Nauczyciele w swej pracy wzmocniają umiejętności, które sprawiają uczniom problemy, uzupełniają braki na dodatkowych zajęciach, motywują uczniów do nauki, dokonują indywidualizacji nauczania.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego analizowane są ilościowo i jakościowo. Ilościowo opracowuje się zestawienia wyników średnich oraz indywidualnych punktowych, centylowych i w skali staninowej dla każdego ucznia i oddziału, a także w porównaniu z wynikami gminy, powiatu, województwa i kraju w staninach z podziałem na przedmioty nauczania, a także w porównaniu z wynikiem sprawdzianu po VI klasie. Analiza ilościowa obejmuje także wyniki średni, minimalny, maksymalny, rozstęp, modalną, medianę i odchylenie standardowe. Określa się potencjał uczniów. Analiza jakościowa obejmuje opis zestawu egzaminacyjnego, z podziałem na przedmioty nauczania, opis pod względem trudności i rozwiązywalności przez uczniów, po analizie każdego przedmiotu,

wpracowane są wnioski do dalszej pracy. W jakim stopniu zostały opanowane poszczególne umiejętności i wymagania wyszczególnione w podstawie programowej. Otrzymane wyniki porównuje się z wynikami uzyskanymi w latach poprzednich i sprawdza, czy wnioski z analizy przełożyły się na wyniki naszych uczniów. Analizuje się wyniki uczniów słabszych i lepszych. Analizuje się zadania otwarte i zamknięte. W szkole dokonuje się także analizy EWD przy pomocy kalkulatora, określając m.in. potencjał uczniów. Wyniki analiz przedstawiane są w formie graficznej i tabelarycznej. Według wskaźnika EWD zarówno dla egzaminu humanistycznego jak i dla matematyczno-przyrodniczego w latach 2009-2011 gimnazjum należało do szkół wspierających.

Wnioski z analizy wyników egzaminowania obejmują doskonalenie umiejętności uczniów, które wypadły w sposób nie satysfakcjonujący. Nauczyciele zachęceni są do ukończenia kursu dającego uprawnienie egzaminatora CKE. Nauczyciel, który uzyskał uprawnienia egzaminatora CKE z matematyki, ma lepsze wyniki nauczania z tego przedmiotu.

Wynik z egzaminu gimnazjalnego z matematyki wyrażony w skali staninowej jest lepszy od wyników uzyskanych z innych przedmiotów. Zakup pracowni językowej i nauczanie języków obcych z wykorzystaniem technologii informacyjnych przyczyniło się na wzrost efektów kształcenia. Wynik szkoły z języka niemieckiego w skali staninowej- bardzo wysoki. Porównuje się wyniki danego rocznika uzyskanych na egzaminie gimnazjalnym z wynikami uzyskanymi na sprawdzianie po szóstej klasie i sprawdza się przyrost wiedzy za pomocą kalkulatora EWD. W gimnazjach o małej liczbie uczniów porównywanie wyników uzyskanych przez dany rocznik z wynikami uzyskanymi z egzaminu gimnazjalnego przez rocznik starszy lub młodszy, nie daje pełnego obrazu poziomu kształcenia w szkole. Dlatego w szkole analizuje się wskaźniki EWD. Uczniowie z trudnościami w nauce są kierowani do poradni psychologiczno-pedagogicznej. Na podstawie opinii nauczyciele dostosowują wymagania wobec tych uczniów zgodnie z ich możliwościami i potrzebami. Uczniowie z orzeczeniami lub opiniami uczestniczą w zajęciach z psychologiem lub pedagogiem. Kierowani są oni także na odpowiednie zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w celu zniwelowania zaległości w nauce. W szkole wzbogacono ofertę zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania i zdolności uczniów. W 2011 roku dwóch uczniów zostało finalistami konkursu historycznego (uczęszczali na kółko historyczne), wprowadzono bogatą ofertę sportowych zajęć pozalekcyjnych, prowadzone są zajęcia psychologiczno-pedagogiczne z pedagogiem i psychologiem. Efekt: uczniowie co roku uzyskują najwyższe miejsca w turnieju powiatowym „Prewencja, ale inaczej” (rok 2010 – I miejsce, rok 2011 – II miejsce, rok 2012 – I miejsce). Na turnieju sprawdzana jest wiedza o narkomani, ruchu drogowym oraz sprawność sportowa. Podejmowane działania nauczycieli to modyfikowanie planów dydaktycznych, stwarzanie sytuacji, w których uczeń ma możliwość poprawy tych umiejętności, czynności, z którymi miał problemy lub w pełni ich nie opanował, nacisk na kształtowanie tych umiejętności, z którymi uczniowie mieli najwięcej trudności poprzez rozwój logicznego myślenia, przeprowadzenie egzaminów próbnych o podobnej formie jak zewnętrzne, rozwiązywanie dodatkowych testów. Wnioski z analizy do realizacji zostały przyporządkowane poszczególnym nauczycielom. W wyniku podjętych działań i realizacji wniosków z analizy egzaminów, uczniowie uzupełnili braki w wiadomościach i umiejętnościach oraz poprawili wyniki nauczania. Zdaniem przedstawicieli samorządu i partnerów, szkołę spotkało szczęście, że jest w zespole, dzięki czemu nauczyciele znają i uczą dzieci od początku szkoły podstawowej. Ich zdaniem nauka w zespole powoduje też wzrost jakości edukacji, wyniki nauczania są coraz wyższe, świadczy o tym coraz większa ilość sukcesów odnoszonych w konkursach. Spora część uczniów kontynuuje naukę w wybranych szkołach ponadgimnazjalnych i na studiach, Wyniki nauczania i egzaminów gimnazjalnych zależą od potencjału uczniów.

Poziom spełniania wymagania: B

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów uwzględniając ich możliwości rozwojowe, z analizy tej formułuje się wnioski, które wdraża się do pracy. Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów, którzy nabywają wiadomości i umiejętności zgodnie z podstawą programową ale wdrażane wnioski nie przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.

Zdaniem nauczycieli uczniowie opanowali w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej w stopniu bardzo wysokim. Z analizy dokumentacji wynika, że do wzrostu efektów kształcenia przyczynia się:

- indywidualizacja procesu nauczania,
- praca zespołowa nauczycieli przedmiotów ścisłych, przedmiotów humanistycznych,
- praca zespołowa pedagoga, psychologa, nauczycieli wychowawców;
- badanie kompetencji uczniów na wejściu w III etap edukacyjny - szczegółowa analiza osiągnięć każdego oddziału i pojedynczego ucznia,
- zbieranie informacji o sukcesach uczniów i ich osiągnięciach,
- mobilizowanie uczniów do udziału w konkursach organizowanych przez szkołę,
- organizowanie próbnych egzaminów o zasięgu ogólnopolskim (Operon, IBK Wałbrzych, Zamkor, CKE),
- analiza frekwencji uczniów, uczniów promowanych z wyróżnieniem. nastąpił spadek uczniów niepromowanych: 2010/2011 – 2% niepromowanych (1 uczeń) 2011/2012 – 0%.

Zdaniem przedstawicieli samorządu i partnerów szkoły gimnazjalistów wyróżnia aktywność i wzajemna pomoc, chętnie włączają się w ruch wolontariatu, należą do klubów wolontariackich również w szkołach ponadgimnazjalnych, co świadczy o rozwoju postaw prospołecznych. Uczniowie posiadają umiejętność współpracy z instytucjami, są otwarci na środowisko, prezentują wysoki poziom wiedzy katechetycznej, wyróżniają się aktywnością na rzecz innych, posiadają umiejętności przyrodnicze, sportowe, znają języki obce, są dobrze przygotowani informatycznie,

Bieżąca analiza osiągnięć uczniów jest przeprowadzana na posiedzeniach zespołów samokształceniowych. Zachowanie uczniów rozpatruje zespół do spraw rozwiązywania problemów i zadań wychowawczych. Osiągnięcia uczniów poddaje się szczegółowej analizie na klasyfikacyjnych posiedzeniach rady pedagogicznej po pierwszym półroczu i na koniec roku szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów zdolnych i ich osiągnięć oraz uczniów słabych potrzebujących pomocy. Wyniki z egzaminów próbnych (OPERON, CKE, IBK) są analizowane. Podczas analizy sprawdza się które kompetencje zostały przez uczniów opanowane, a które nie. Nauczyciele otrzymują wytyczne do dalszej pracy. Analizowane są wyniki konkursów przedmiotowych, artystycznych, zawodów sportowych. Analizuje się osiągnięcia ucznia na tle całej klasy, jego zaangażowanie w projektach edukacyjnych, jego aktywność dotyczącą zainteresowań pozaszkolnych. Wszyscy nauczyciele analizują osiągnięcia uczniów, poprzez analizę sprawdzianów, dodatkowych kart pracy, prac pisemnych, kartkówki - analiza wypowiedzi uczniów pod kątem komunikatywności oraz poprawności językowej, myślenia logicznego, czytania ze zrozumieniem, interpretowania informacji i posługiwania się nimi, wykorzystania wiedzy w praktyce, co znajduje potwierdzenie w dokumentacji szkolnej, w której udokumentowane są między innymi następujące formy analizy osiągnięć uczniów: oceny bieżące, semestralne, roczne - zbieranie przez n-li poszczególnych przedmiotów prac klasowych, sprawdzianów uczniów - wyniki z egzaminów próbnych ((Operon, IBK Wałbrzych, Zamkor, CKE) - wyniki badań zlecone firmom zewnętrznym (IBK Wałbrzych – badanie kompetencji humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych i językowych we wszystkich klasach) -osiągnięcia uczniów startujących w zawodach i konkursach szkolnych pozaszkolnych -osiągnięcia w konkursach przedmiotowych -analiza wyników klasyfikacji -analiza osiągnięć uczniów, którym przyznano stypendia naukowe.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli analizując osiągnięcia, szkoła uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów. Z opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej w pierwszej kolejności zapoznają się psycholog, pedagog i wychowawca. Następnie zaznajamiają oni nauczycieli ze sposobem dostosowania metod do dysfunkcji zgodnie z wydanymi zaleceniami. Nauczyciele dostosowują wymagania do możliwości intelektualnych i psychofizycznych ucznia biorąc pod uwagę takie czynniki jak: sytuacja materialna ucznia, stan zdrowia ucznia, podczas oceniania z takich przedmiotów jak zajęcia artystyczne, zajęcia techniczne, informatyka, wychowanie fizyczne, nauczyciele biorą pod uwagę zaangażowania ucznia w czasie zajęć, zadania dla uczniom są zróżnicowane pod względem trudności. Uczniowie zdolni zachęceni są do brania udziału w zajęciach dodatkowych, w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych a uczniowie słabsi kierowani są na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. Nauczyciele prowadzący zajęcia wynikające z art. 42 KN dostosowują tematykę zajęć i stopień trudności zadań

do możliwości psychofizycznych ucznia. Na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych zwiększa się ilość tych zadań, z którymi uczniowie mieli problemy.

Z analizy osiągnięć uczniów nauczyciele wyciągnęli następujące wnioski: należy indywidualizować proces nauczania, tworzyć grupy uczniów na zajęcia dodatkowe i wzmacniać uczniów z trudnościami w nauce przez motywację, pracować indywidualnie z uczniem zdolnym i z trudnościami edukacyjnymi, wzbogacić ofertę dodatkowych zajęć pozalekcyjnych -rozwijających zainteresowania uczniów. Uczniowie uważają, że zajęcia lekcyjne są dostosowane do ich możliwości.

Zdaniem uczniów i rodziców nauczyciele wierzą w możliwości uczniów, motywują ich do konkursów przedmiotowych, poświęcają swój czas na dodatkowe zajęcia, rozwijają zainteresowania uczniów. 27 z 28 rodziców jest zdania nauczyciele w tej szkole wierzą w możliwości uczniów. Zdaniem nauczycieli uczniowie w większości są zdyscyplinowani, mają chęć do nauki, przejawiają własną inicjatywę, są zaangażowani i aktywni oraz uzyskują lepsze wyniki.

Wnioski, które zostały wykorzystane z tej analizy to:

- zmiana metod i form nauczania poprzez wykonywanie na lekcjach eksperymentów i doświadczeń
- zwiększenie liczby zajęć wyrównawczych
- motywowanie uczniów do udziału w projektach
- promowanie osiągnięć i sukcesów uczniów poprzez pochwałę dyrektora na apelach szkolnych, poprzez publikację osiągnięć na stronie internetowej, w lokalnej prasie
- indywidualizacja procesu nauczania
- uczniowie uczęszczają na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w celu zniwelowania trudności w nauce w ramach art.42
- wzbogacenie oferty dodatkowych zajęć pozalekcyjnych
- rozwijających zainteresowania uczniów-sportowe, redakcyjne, językowe, kółko historyczne -zwiększenie oferty dodatkowych zajęć wyrównujących szanse edukacyjne w ramach projektów oraz zajęcia dla uczniów mających problemy z matematyką, geografią i językiem polskim
- częstsze kierowanie uczniów na rozmowy do pedagoga i psychologa w celu zdiagnozowania przyczyn niepowodzeń

Zdaniem dyrektora wnioski z analizy osiągnięć uczniów przekładają się na wzrost efektów kształcenia. nauczyciele zatrudnieni w szkole namawiani są do ukończenia kursu dającego uprawnienie egzaminatora CKE. Nauczyciel, który uzyskał uprawnienia egzaminatora CKE z matematyki, ma lepsze wyniki nauczania z tego przedmiotu. Wynik z egzaminu gimnazjalnego z matematyki wyrażony w skali staninowej jest lepszy od wyników uzyskanych z innych przedmiotów, zakup pracowni językowej i nauczanie języków obcych z wykorzystaniem technologii informacyjnych przyczyniło się na wzrost efektów kształcenia.

Wyniki egzaminów zewnętrznych w ostatnich latach przedstawiały się następująco:

2009/10: cz. humanistyczna- stanin średni (5), cz. matemat-przyr. - sredni (5), j. niemiecki - wyżej średni (6),
2010/11: cz. humanistyczna- stanin średni (5), cz. matemat-przyr. - sredni (5), j. niemiecki - wyżej średni (6),
2011/12: cz. j.polski - stanin (2), historia i WOS - stanin (3), matematyka - stanin (5), przyroda - stanin (4), j. angielski - stanin (3), j. niemiecki - stanin (9).

Wdrażanie wniosków wniosków nie przyczyniło się do wzrostu efektów kształcenia w ostatnim roku szkolnym.

Poziom spełniania wymagania: C

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne organizowane przez szkołę, podejmują inicjatywy dotyczące własnego rozwoju, które szkoła realizuje w miarę swoich możliwości.

W celu zaktywizowania uczniów nauczyciele podejmują następujące działania: stosują różnorodne metody nauczania oraz nowoczesne środki przekazu, zachęcają uczniów do indywidualnego rozwiązywania zadań, respektują odmienne zdania uczniów, zachęcamy do samodzielnego, logicznego i krytycznego myślenia oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów, reagują na potrzeby uczniów, omawiają korzyści płynące z uczenia się, chwalą sukcesy nawet te drobne, wskazują uczniom, jakie mają mocne strony, a co powinni poprawić. Zdaniem nauczycieli uczniowie są w dużym stopniu zaangażowani podczas zajęć. 12 z 17 uczniów klasy II i 7 z 11 uczniów klasy III twierdzi, że zajęcia ich angażują do nauki, co potwierdza 26 z 28 ankietowanych rodziców oraz obserwacja zajęć. Uczniowie aktywnie uczestniczą w lekcjach przygotowują prezentacje multimedialne lub różne plansze, podają propozycje artykułów, które będą opracowywane na kółku redakcyjnym dot. wspólnego tworzenia strony internetowej; organizują pomoc koleżeńską uczniom mającym kłopoty w nauce, podają ciekawe przykłady rozwiązywania problemów, propozycje ciekawych zajęć, poruszają tematy ich interesujące, wykazują chęć współpracy i pomocy w prowadzeniu zajęć; organizują pomoc koleżeńską uczniom mającym kłopoty w nauce lub nieobecny.

Uczniowie klasy II i III uważają, że zajęcia pozalekcyjne są interesujące i angażują ich, co potwierdzają rodzice biorących udział w ankiecie oraz nauczyciele. Uczniowie bardzo aktywnie uczestniczą w zajęciach sportowych, przychodzą w wolne od nauki dni, by spędzać czas na Orliku, aktywnie uczestniczą w zajęciach dodatkowych wynikających z udziału w różnorodnych projektach (biorą udział w zajęciach z projektu „Za rękę z Einsteinem”, Pomorskie - dobry kurs na edukację. Wyrównywanie szans edukacyjnych”). Uczęszczają na zajęcia, sportowe, teatralne, artystyczne - podają propozycje ciekawych zajęć pozalekcyjnych, przychodzą, by przygotowywać się do konkursów, ale także z czystej ciekawości przedmiotu, biorą udział w różnego rodzaju kółkach przygotowujących do egzaminu gimnazjalnego - współtworzą wspólnie z n-lem j. niemieckiego stronę internetową niemieckiwnakli.pl, chodzą na zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne-dla uczniów z problemami w nauce oraz dla uczniów uzdolnionych - podają propozycje ciekawych zajęć pozalekcyjnych - uczestniczą w zajęciach pedagogiczno- psychologicznych

Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły, proponują i wnoszą o organizację niektórych uroczystości i imprez, świąt, akcji charytatywnych. Przykładem może być udział w akcji Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, rozprawdzają cegiełki Fundacji na Rzecz Osób Niewidomych i Niepełnosprawnych „POMÓŻ I TY”, zapraszają do szkoły osoby starsze i samotne organizując dla nich „Dzień Seniora” - redagują gazetkę szkolną, wraz z opiekunem administrują stroną internetową www.niemieckiwnakli.pl, decydują o tematyce i wystroju gazetki klasowej - wykazują zaangażowanie w pracach społecznych: pomoc przy pracach na boisku szkolnym, wykonują pracę w sklepiku szkolnym, byli inicjatorami założenia szkolnego radiowęzła, organizują zbiórkę makulatury, zbiórkę kapsli, pokarmu dla zwierząt, współpracują z biblioteką - są organizatorami imprez: Pasowanie na Gimnazjalistę, Poczta Walentynkowa, bal karnawałowy, Święto Wiosny, Dzień Ziemi i inne - decydują o wyjazdach na wycieczki, biwaki, do teatru, kina na basen - wybierają samorząd uczniowski, który jest organizacją aktywną i kreatywną – przedstawiciele SU wnoszą o zakup niektórych pomocy dydaktycznych, wyposażenia szkoły, decydują o zapisach wewnątrzszkolnego systemu oceniania, programie wychowawczym, programie profilaktyki, koncepcji pracy szkoły -zgłaszają swój akces w różnych konkursach gminnych i powiatowych - zgłaszają swoje propozycje sposobu prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, zajęć artystycznych, zajęć technicznych, współdecydują o wyborze tematu godzin wychowawczych, organizują dyskoteki, przygotowują przedstawienia o tematyce profilaktycznej, zdrowotnej, zapraszają do szkoły ciekawych ludzi. Nauczyciele zwracają uwagę na indywidualne predyspozycje ucznia -zdolności artystyczne, sportowe, edukacyjne i rozwijamy je na zajęciach dodatkowych, np. w ramach projektów; kładą nacisk na kształtowanie umiejętności organizowania, oceniania i planowania własnej nauki, przyjmowania za nią coraz większej odpowiedzialności, porozumiewania się, prezentacji własnych poglądów, poprawnego posługiwania się językiem ojczystym, regionalnym, językami obcymi oraz przygotowania do publicznych wystąpień, współdziałania w grupie i zespole, podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji, rozwiązywania problemów w sposób twórczy, poszukiwania, wykorzystania informacji oraz tworzenia potrzebnych nawyków i doświadczeń, porządkowania, rozwijania sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań - prowadzone są spotkania ze specjalistą z poradni psychologiczno-pedagogicznej w zakresie poradnictwa zawodowego i wyboru szkoły ponadgimnazjalnej. Zdaniem przedstawicieli samorządu i partnerów szkoły w szkole działa samorząd uczniowski poprzez który

uczniowie realizują swoje pomysły. Uczniowie pomagają prowadzić stronę internetową szkoły, prowadzą szkolny radiowęzeł. Proponują spotkania i pogadanki z przedstawicielami różnych instytucji w celu orientacji zawodowej, uczestniczą w wymianie międzynarodowej, współorganizują szkolne uroczystości. 13 z 17 uczniów klasy II i 8 z 11 uczniów klasy III jest zdania, że mają wpływ na to, co się dzieje w szkole a dotyczy to przede wszystkim organizacji zajęć, stosunku nauczycieli do uczniów i wyposażenia. Uczniowie uważają, że w szkole mogą się rozwijać, na różnych zajęciach pozalekcyjne, i dodatkowych, nawet w sobotę, nauczyciele dodatkowo tłumaczą, zostają z uczniami po zajęciach, rozwijają talenty i doskonałą umiejętności uczniów. Rodzice potwierdzają udział uczniów w różnych działaniach szkoły, ich zdaniem uczniowie mają pomysły na to, co powinno się dziać w szkole, są zaangażowani w życie szkoły, szczególnie w zajęcia sportowe. Prowadzą radiowęzeł szkolny, sklepik uczniowski, organizują dyskoteki oraz są odpowiedzialni za gazetkę szkolną.

Działania zainicjowane przez uczących się mają wpływ na życie szkoły, organizowane uroczystości i imprezy, wyjazdy do kina, teatru, wycieczki. Ich propozycje są w miarę możliwości i posiadanych środków realizowane przez szkołę. Przykładami takich działań są: poczta walentynkowa, szczęśliwy numerek, wyjazdy do kina, teatru na basen, spotkania z ciekawymi ludźmi, możliwość redagowania i wypowiedzania się w gazetce szkolnej, na szkolnych stronach internetowych, wyjazdy na biwaki, wycieczki, udział w konkursach, dyskoteki, organizacja zajęć pozalekcyjnych według propozycji uczniów. Na zajęciach z wychowania fizycznego, zajęć artystycznych, zajęć technicznych zostały uwzględnione wnioski uczniów co do sposobu i formy prowadzenia tych zajęć. Wybór tematu godzin wychowawczych, zakup pomocy dydaktycznych, scenariusze imprez szkolnych uwzględniają propozycje uczniów. Młodzież uczestniczy w organizowaniu imprez i uroczystości szkolnych i pozaszkolnych, reprezentują szkołę na szczeblu gminnym i powiatowym podczas konkursów, podejmują pracę w Samorządzie Uczniowskim. Prace społeczne na rzecz na rzecz szkoły i środowiska lokalnego – zbieranie karmy dla zwierząt, udział w akcji Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, rozprowadzanie cegiełek Fundacji na Rzecz Osób Niewidomych i Niepełnosprawnych „POMÓŻ I TY”. Uczniowie zaprosili do szkoły osoby starsze i samotne organizując dla nich „Dzień Seniora”, redagowali gazetkę szkolną, byli administratorem strony internetowej, układali regulaminy i kontrakty klasowe, organizowali rozgrywki sportowe „Tydzień Sportu Szkolnego”, Bal Karnawałowy, Pasowanie na Gimnazjalistę, Poczta Walentynkowa, Święto Wiosny, Dzień Ziemi. Na terenie szkoły dostępne są informacje dotyczące działań uczniów. Tablice informacyjne przedstawiające działania samorządu uczniowskiego, akcje charytatywne - zbiórki nakrętek i surowców wtórnych, ogłoszenia redakcji gazetki szkolnej, pogotowie matematyczne i języka polskiego. Zdaniem uczniów wszystkie ich pomysły są w szkole realizowane, oczywiście, jeśli są rozsądne,

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Uczniowie czują się bezpiecznie, respektują normy społeczne. W ocenie środowiska lokalnego uczniowie odpowiednio zachowują się w miejscach publicznych, używają zwrotów grzecznościowych, okazują szacunek osobom starszym, prezentują wysoki stopień kultury zachowania oraz wykazują chęć niesienia pomocy innym.

Zdaniem rodziców dzieci czują się w szkole bezpiecznie, ponieważ nikt obcy bez wiedzy pracowników szkoły nie może wejść na teren szkoły, w szkole funkcjonuje monitoring, a autobus szkolny dowozi dzieci pod bramę szkoły. W czasie oczekiwania na autobus uczniowie pozostają pod opieką nauczycieli. Nauczyciele na przerwach a w momencie niewłaściwych zachowań natychmiast reagują. Na lekcjach odbywają się spotkania z przedstawicielami policji i straży dotyczące bezpieczeństwa młodzieży nie tylko w szkole. uczniowie w szkole nie są anonimowi. Wszyscy uczniowie klasy III czuje się bezpiecznie zarówno na lekcjach jak i przerwach. 15 z 17 uczniów klasy II czuje się bezpiecznie na terenie szkoły poza zwykłymi godzinami jej pracy (np. po zajęciach pozalekcyjnych lub kiedy przychodzi na boisko), a 13 z nich uważa, że w szkole nie ma miejsc w których czują się mało bezpiecznie. W ciągu ostatniego roku 11 uczniów klasy II było świadkiem, że ktoś obrażał kogoś z ich klasy. Obserwacja zajęć potwierdziła bezpieczeństwo uczniów na lekcjach i przerwach a organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Zdaniem pracowników niepedagogicznych szkoła zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki nauki. Kluczową rolę w utrzymaniu bezpieczeństwa na lekcjach, przerwach, zawodach, wycieczkach, odgrywają nauczyciele i opiekunowie. - dzieci dojeżdżające odprowadzane są przez nauczycieli do autobusu. - w czasie przerw dyżury pełnią nauczyciele, pracownicy obsługi oraz uczniowie. - odbywają się

profilaktyczne spotkania z policją, strażakami, ratownikami medycznymi - udział uczniów w projektach edukacyjnych takich jak „Bezpieczna Szkoła”, „Szkoła bez przemocy” - są przeprowadzane przeglądy techniczne i budowlane obiektu (zerowane, kominiarz itp.) - sprzęt p.poż i drogi ewakuacji są należycie oznakowane - zimą teren przyszkolny i chodniki są odśnieżane i posypane piaskiem - prowadzony jest całodobowy monitoring szkoły oraz terenu wokół niej (kamery: 3 zew i 6 wew.) - sprzęt i pomoce dydaktyczne z którego korzystają uczniowie posiadają odpowiednie atesty i certyfikaty. Przedstawiciele samorządu i partnerzy szkoły stwierdzili, iż z informacji uzyskiwanych od społecznego inspektora pracy wiadomo, że w szkole nie ma uwag dotyczących braku bezpieczeństwa i nie ma zagrożeń, nie ma przypadków interwencji policji a szkoła kształci właściwe postawy, prowadzi się działania profilaktyczne dotyczące dostępności używek, prowadzone są bloki zajęć z profilaktyki uzależnień, substancji i innych zagrożeń współczesnych. Przedmiotem troski pedagoga są rodziny zastępcze (gdy dzieci są trudne, pomocą obejmuje się całe rodziny).

Zasady właściwego zachowania się w szkole są dla uczniów znane i zrozumiałe. Zachowują się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami, co potwierdza obserwacja placówki. Ich zdaniem w szkole należy być grzecznym, stosować się do zapisów w statucie szkoły, nie wolno przeklinać, stosować przemocy i używek, trzeba zmieniać obuwie, schludnie ubierać się, nie stosować makijażu, nie farbować włosów, telefony można używać w trybie cichym i tylko w ważnych sprawach. Zdaniem przedstawicieli samorządu i partnerów, uczniowie gimnazjum używają zwroty grzecznościowe, co cechuje młodzież z małych środowisk, nie wstydzą się pochodzenia i regionalizmu, są uczynni, pomocni, wykonują prace społeczne, organizują uroczystości środowiskowe.

Zdaniem dyrektora diagnoza zachowań uczniów prowadzona jest przez nauczycieli uczących w szkole a także psychologa i pedagoga. Szkoła prowadzi obserwację zachowań uczniów na przerwach podczas dyżurów nauczycielskich, wycieczkach, biwakach, na basenie. Dla każdego ucznia prowadzi zeszyt uwag i pochwał (zachowanie ocenia się metodą przyznawania punktów dodatnich i ujemnych). Zachowanie uczniów analizowane jest podczas zebrań z rodzicami a także na posiedzeniach rady pedagogicznej, a wykorzystywane są ankiety skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Prowadzona w szkole diagnoza zagrożeń ma wymiar wieloaspektowy. Pedagog i psycholog opracowują diagnozę zagrożeń, którą przekazują dyrektorowi szkoły. Dyrektor szkoły przekazuje informacje o zagrożeniach radzie pedagogicznej. Przeprowadzane są ankiety wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły, dotyczące zachowania i bezpieczeństwa zagrożeń oraz wyciągane są wnioski z tych ankiet. Wyciągnięte wnioski są podstawą do uaktualniania zapisów programu profilaktyki. Uczniowie są obserwowani przez wszystkich pracowników szkoły na przerwach, zajęciach pozalekcyjnych, na kompleksie boisk wielofunkcyjnych „Orlik”. W szkole jest zainstalowana instalacja monitoringowa, dzięki której zagrożenie jest w porę eliminowane. 26 z 28 ankietowanych nauczycieli jest zadania, że pozytywne zachowania ich dziecka są dostrzegane przez nauczycieli a 22 z nich otrzymuje informacje na temat zagrożeń występujących w szkole, do której uczęszcza ich dziecko. W dokumentacji szkoły znajdują się informacje dotyczące diagnozy zagrożeń. Program profilaktyczny i wychowawczy zawiera zapisy dotyczące diagnozy problemów – zagrożenia dla dzieci i młodzieży. Diagnoza środowiska szkolnego została opracowana na podstawie: Rozmowy kierowanej w klasach I-III gimnazjum, rozmowy z rodzicami, rozmowy z nauczycielami oraz wychowawcami, obserwacji zachowań uczniów, analizy frekwencji w dziennikach lekcyjnych, rozmowy z pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, pracownikami organizacji, instytucji, które mają na celu dobro dziecka -dziennik pedagoga szkolnego - notatki służbowe dyrektora szkoły: odnotowane rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami i pracownikami, innymi rozmowy -dzienniki poszczególnych klas (odnotowane uwagi uczniów, rozmowy z rodzicami) -sprawozdania wychowawców po każdym półroczu -semestralne i końcowo-roczne sprawozdanie pedagoga szkolnego i wychowawców poszczególnych klas odnośnie sytuacji wychowawczej w klasie i w szkole -ankiety uczniów kl. II i III dotyczące bezpieczeństwa w szkole i ich analiza -kontrakty podpisane przez ucznia sprawiającego problemy wychowawcze -rejestr frekwencji prowadzony przez pedagoga Źródła: dziennik pedagoga, dziennik lekcyjny, zeszyt uwag, dokumentacja dyrektora, sprawozdania nauczycieli, protokoły posiedzeń zespołu ds. wychowawczych.

Zdaniem dyrektora każde negatywne zachowanie jest na bieżąco rozwiązywane z wychowawcą, pedagogiem lub psychologiem - pozytywne zachowanie wzmacnia się poprzez stosowanie nagród, natomiast negatywne eliminuje się poprzez stosowanie kar - wychowawcy klas prowadzą lekcje wychowawcze, których celem jest wskazywanie uczniom pozytywnych zachowań - do szkoły są zapraszani przedstawiciele policji, poradni psychologiczno-pedagogicznej, Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii, którzy przygotowują pogadanki i prelekcje - organizowane są z udziałem aktorów spektakle o tematyce profilaktycznej - uczniowie biorą udział w różnych programach, np. „Program siedmiu kroków”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Szkoła bez przemocy” - szkoła wyposażona jest w programy multimedialne o tematyce profilaktycznej, które wykorzystywane są na godzinach wychowawczych (cykl lekcji na DVD „Lekcje przestrogi”) - przynajmniej raz w miesiącu organizowane są apele promujące pożądane postawy - w szkole został powołany zespół ds. rozwiązywania problemów i zadań wychowawczych. Według rodziców pozytywne zachowania uczniów są chwalone przez nauczycieli i odpowiednio nagradzane. Każda klasa ma swój dziennik pozytywnych i negatywnych zachowań. Uczniowie są wyróżniani na bieżąco na apelach szkolnych, a na zakończenie roku szkolnego otrzymują

wyróżnienia nagrody i dyplomy. Ich zdaniem w szkole nie było przypadków aby ich dziecko było narażone na niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów. 25 z 28 ankietowanych rodziców uważa, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów a pozytywne zachowania uczniów są chwalone przez nauczycieli. Zdanie pracowników niepedagogicznych działania wychowawcze prowadzone w szkole mające na celu zmniejszenie zagrożeń: - programy profilaktyczne „Bezpieczna Szkoła”, „Szkoła bez przemocy” - spotkania edukacyjno-informacyjne ze służbami mundurowymi (policja, straż pożarna, ratownictwo medyczne) organizowane są wykłady, pokazy, konkursy, - na comiesięcznych apelach dzieci i młodzież uświadamiane są o istniejących zagrożeniach i sposobach ich zapobiegania (np. narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy) - wzmocnienie pożądanych zachowań poprzez: - uroczystości i imprezy szkolne: a/święto wiosny- wspólne topienie Marzanny, b/Dzień Ziemi- wspólne sprzątanie, c/Tydzień Sportu mecze sportowe pracowników szkoły z młodzieżą d/ Dzień ziemniaka – wspólne biesiadowanie i pogawędki na temat poszanowanie pracy i żywności - konkursy z zakresu profilaktyki np. plakat „Papieros zabija”. W dokumentacji szkoły zawarte są działania profilaktyczne i wychowawcze. Dokumentacja wychowawcza: Program wychowawczy gimnazjum zawiera m.in. zadania w zakresie działalności psychologiczno-pedagogicznej, profilaktyki uzależnień oraz doradztwa zawodoznawczego, a wśród nich: Wyrównywanie wiedzy uczniów i zaburzeń rozwojowych, Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami, Rozpoznawanie środowiska rodzinnego uczniów i pedagogizacja rodziców, Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych, Propagowanie zdrowego stylu życia, Oraz działania wychowawcze ukierunkowane na uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem, które są spójne z działaniami programu profilaktycznego i obejmują Diagnostowanie sytuacji wychowawczej w szkole oraz kształtowanie pozytywnych postaw i osobowości uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem. Diagnoza problemów – zagrożenia dla dzieci i młodzieży Diagnoza środowiska szkolnego została opracowana na podstawie: Rozmowy kierowanej w klasach I-III gimnazjum, rozmowy z rodzicami, rozmowy z nauczycielami oraz wychowawcami, obserwacji zachowań uczniów, analizy frekwencji w dziennikach lekcyjnych, rozmowy z pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, pracownikami organizacji, instytucji, które mają na celu dobro dziecka Uczniowie o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności to uczniowie: znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujący się w rodzinie niepełnej, wychowujący się w rodzinie rozbitej, powtarzający klasę w swojej karierze szkolnej; Główne zagrożenia, które towarzyszą młodzieży to: - palenie papierosów, - picie alkoholu, - kradzieże, - agresja związana z wymuszaniem pieniędzy, W szkole wytyczono następujące obszary oddziaływań profilaktycznych: OBSZAR I – agresja OBSZAR II – bezpieczeństwo w szkole i poza nią OBSZAR III – spędzanie wolnego czasu uczniów OBSZAR IV- kształtowanie właściwych postaw, asertywność, kultura bycia i wypowiedzi OBSZAR V – profilaktyka uzależnień Oddziaływanie wychowawcze i profilaktyczne obejmują: I. Profilaktyka dydaktyczno-wychowawcza, II. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami, III. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły. Działania profilaktyczne skierowane do uczniów klas pierwszych gimnazjum: Główne zadania do realizacji w klasie pierwszej to: poznanie uczniów, integracja zespołu klasowego oraz zespołu rodziców, wypracowanie form współpracy z rodzicami. Działania profilaktyczne skierowane do uczniów klas drugich gimnazjum: Istotnymi tematami do realizowania w klasie drugiej są: profilaktyka uzależnień, profilaktyka zachowań agresywnych Działania profilaktyczne skierowane do uczniów klas trzecich gimnazjum: Istotnymi elementami działań do realizacji w klasie trzeciej są: Podejmowanie przez młodzież decyzji o wyborze kierunku swojego kształcenia, czyli pierwszej decyzji zawodowej. Egzamin gimnazjalny. DZIAŁANIA ALTERNATYWNE Zajęcia dodatkowe przeznaczone są dla uczniów pragnących wspólnie z nauczycielem poszerzać swoje wiadomości i umiejętności w zakresie jednego przedmiotu lub innej dziedziny aktywności. Spodziewane efekty podejmowanych działań w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej Zmiany w postawach, wiedzy i zachowaniu: Wykształcenie nawyków zdrowego stylu życia Nabycie wiedzy o szkodliwości alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych środkach odurzających, Nabycie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo, Zdobycie wiedzy na temat skutków prawnych i społecznych używania środków odurzających, Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami, Nauczenie się pozytywnych zachowań oraz właściwego postrzegania i rozumienia ludzi, Zdobycie umiejętności dokonywania wartościowych i sensownych wyborów w życiu. Działania podejmowane w szkole w ramach profilaktyki drugorzędowej. Działania tego typu są podejmowane wobec osób z tzw. grup podwyższonego ryzyka. Do czynników ryzyka zalicza się: środowisko społeczne (złe warunki ekonomiczne), normy społeczne promujące dane zachowania, grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne (np. zażywanie środków odurzających), defekty w zakresie zdrowia somatycznego, dysfunkcyjność w zakresie psychicznym (próby samobójcze). W przypadku zarejestrowania negatywnych i aspołecznych zachowań pedagog, psycholog lub dyrektor szkoły podejmuje działania zmierzające do wyeliminowania ich skutków: podejmuje systematyczne rozmowy z uczniem, a gdy sytuacja tego wymaga podejmuje interwencje z włączeniem rodziców, kieruje do specjalistycznych poradni, lekarzy, obejmuje opieką uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (współpraca z GOPS, CPR, dyskretna zbiórka odzieży wśród pracowników szkoły), systematycznie współpracuje z Policją, Sądem dla Nieletnich (osoby objęte dozorem), sprawuje opiekę nad uczniami posiadającymi opinie

i orzeczenia z Poradni Psych.- Pedagogicznej. Podczas obserwacji placówki nie zaobserwowano zachowań agresywnych.

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Zachowanie uczniów analizowane jest na posiedzeniu rady pedagogicznej. Każdy wychowawca przedstawia sprawozdania z działalności wychowawczej i oddziaływań wychowawczych w swojej klasie i mówi o ewentualnych zagrożeniach. Analizuje się wyniki ankiet dotyczące zagrożeń i podejmuje właściwe działania. W miejscach, w których uczniowie czują się niebezpiecznie, jest większa kontrola podczas dyżurów nauczycielskich. Przeprowadza się rozmowy wychowawcze, rozmowy z pedagogiem i psychologiem. Jest systematyczna kontrola zeszytów uwag i pochwał i analiza frekwencji. Każdy pracownik szkoły (nie tylko nauczyciel) jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji w przypadku zagrożenia lub niewłaściwej postawy ucznia. Szybka reakcja i brak obojętności ze strony pracowników w przypadku zagrożenia powoduje, że uczeń nie czuje się anonimowo i wie, że jest obserwowany. Na apelach i zebraniach z rodzicami chwalone i promowane są pożądane postawy. Po wprowadzeniu zmian, mających na celu wyeliminowanie zagrożenia, następuje ponowna analiza podejmowanych działań i sprawdzenie czy wprowadzone zmiany przyniosły pożądany efekt. Ciągła analiza podejmowanych działań ma na celu całkowite wyeliminowanie zagrożeń i negatywnych postaw i jest wskazówka do dalszych działań szkoły w tym zakresie. Zdaniem nauczycieli analiza działań mających na celu eliminowanie zagrożeń prowadzona jest w oparciu o realizowany program profilaktyczny, prowadzona jest poprzez ankiety, rozmowy z uczniami, zapisy w dziennikach uwag i analizę frekwencji uczniów na zajęciach oraz zapraszanie na prelekcje ekspertów np. w zakresie uzależnień. Nauczyciele indywidualnie i w zespołach dokonują analizy działań podejmowanych dla eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań. Analizujemy wyniki ankiet, informacje uzyskane od uczniów, pedagoga, psychologa, opieki społecznej, od wychowawców a także wyniki własnych obserwacji. Analizy dokonujemy na posiedzeniach rad pedagogicznych. Szkoła wzmacnia pożądane zachowania uczniów i przeciwdziała niepożądanym organizując także spotkania i pogadanki z policjantami, pedagogiem szkolnym i psychologiem –są to tematyczne lekcje wychowawcze. Na godzinach wychowawczych zachęcamy uczniów do przygotowania scenek rodzajowych, plakatów, angażujemy uczniów w różne działania zapobiegające agresji i przemocy wśród uczniów. Jeśli występują problemy wychowawcze, rozwiązywane są na bieżąco. Wychowawcy przedstawiają sprawozdania z działalności wychowawczej i oddziaływań wychowawczych w swojej klasie i mówią o zagrożeniach. W miejscach, w których uczniowie czują się zagrożeni, jest większa kontrola podczas dyżurów nauczycielskich. Prowadzimy systematyczną kontrolę zeszytów uwag i pochwał, analizę frekwencji. Każdy pracownik szkoły (nie tylko nauczyciel) jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji w przypadku zagrożenia lub niewłaściwej postawy ucznia. Szybka reakcja i brak obojętności ze strony pracowników w przypadku zagrożenia powoduje, że uczeń nie czuje się anonimowo i wie, że jest obserwowany. Na apelach i zebraniach z rodzicami chwalone i promowane są pożądane postawy. Po wprowadzeniu zmian, mających na celu wyeliminowanie zagrożenia, następuje ponowna analiza podejmowanych działań i sprawdzenie czy wprowadzone zmiany przyniosły pożądany efekt.

Modyfikując działania profilaktyczne szkoła bierze pod uwagę propozycje uczniów i rodziców a także samych nauczycieli. Na posiedzeniach RP omawiane są wnioski i propozycje wprowadzenia zmian w działaniach profilaktycznych. Wprowadzono pełnienie dyżurów przez nauczycieli na stołówce szkolnej na każdej „przerwie obiadowej”. Zmodyfikowano pełnienie dyżurów przez nauczycieli na przerwach śródlekcyjnych. Zobowiązano ich do większej kontroli tych miejsc, których zdarzało się, że dochodziło do zachowań niebezpiecznych. Wprowadzono dyżury uczniowskie, których celem jest wspomaganie nauczycieli podczas dyżurów i natychmiastowe zgłaszanie sytuacji niebezpiecznych. Przesunięto czas odjazdów autobusów odwożących uczniów po to by wydłużyć czas przerw śródlekcyjnych. Zwiększono liczbę godzin pracy świetlicy szkolnej w celu zapewnienia lepszej opieki uczniom, którzy nie uczęszczają na niektóre zajęcia, np. w-f, język kaszubski. Uczniowie pełnią dyżury, aby wspomagać dyżurującego nauczyciela. Podczas przerw zamykane są szatnie przy sali gimnastycznej, otwiera je dopiero nauczyciel WF-u, gdy rozpoczyna się lekcja. Aby zwiększyć bezpieczeństwo uczniów dojeżdżających autobus podjeżdża bezpośrednio na teren szkoły. Bez nauczyciela uczniom nie wolno korzystać z boiska i pomieszczeń Orlika. Według partnerów i przedstawicieli samorządu w szkole podejmuje się systematyczne i konsekwentne działania w celu przeciwdziałania niepożądanym zachowaniom. Nauczyciele omawiają pozytywne przykłady zachowań, ocenianie zachowania uwzględnia postawy prospołeczne. Pożądane postawy są promowane i eksponowane społecznie a zachowaniem uczniów zainteresowani są wychowawcy i rodzice.

Uczniowie zgłaszają inicjatywy w zakresie modyfikacji działań wychowawczych a nauczyciele uwzględniają je. Uwzględniono inicjatywy dotyczące modyfikacji działań wychowawczych np. dotyczące tematyki godzin wychowawczych, organizacji imprez i uroczystości szkolnych, wycieczek. Inicjatywy uczniów polegają też na: formułowaniu regulaminów i kontraktów klasowych, podają propozycje zajęć pozalekcyjnych, działają w samorządzie szkolnym i klasowym. Organizują wolontariat (akcje charytatywne) np. "I Ty zostań św. Mikołajem", apele okolicznościowe np. na I Dzień Wiosny, dyskoteki, andrzejki. Uczniowie dokonują samooceny swoich działań i zachowań oraz swoich kolegów w klasie, proponują rozwiązania problemów wychowawczych. Zdaniem uczniów ich propozycje są uwzględniane w miarę możliwości.

Zdaniem nauczycieli uczniowie starają się przestrzegać zasad panujących w szkole, chociaż zdarzają się sporadyczne incydenty związane z niską kulturą słowa, przepychanki. Te problemy są rozwiązywane na bieżąco przez wychowawców, ewentualnie dyrektora, pedagoga i psychologa. Sporym osiągnięciem szkoły jest respektowanie przez uczniów regulaminów szkolnych, uczniowie są tolerancyjni, wrażliwi na potrzeby innych, kulturalni, uczciwi, potrafią przyznać się do błędów, umieją funkcjonować w zespole, okazują szacunek rówieśnikom oraz pracownikom szkoły. Uczniowie są asertywni, mają ambicje i pogłębiają wiedzę. W szkole wymagane są postawy kulturalnego zachowania, dyscypliny, poszanowania mienia, szacunku do dorosłych i kolegów, zachowań patriotycznych, niesienia pomocy, sumienności. W szkole nie można używać wulgarnego słownictwa, wychodzić poza teren szkoły w trakcie zajęć, spóźniać się na zajęcia, wagarować, niszczyć mienia szkolnego. Pracownikom niepedagogicznym w szkole podoba się to iż uczniowie: szanują przyrodę np: zbierają makulaturę, plastiki, podczas Dni Ziemi sprzątają teren wokół szkoły, sadzą rośliny na akcjach organizowanych przez Lasy Państwowe. Uczestniczą w społecznych pracach przy zagospodarowaniu boiska szkolnego, są kulturalni, uczynni. Starsi uczniowie dbają o bezpieczeństwo najmłodszych, prowadzą sklepik szkolny, współpracują przy redagowaniu gazetki szkolnej, angażują się w organizowane festynów rodzinnych, dożynek i innych uroczystości pozaszkolnych, angażują się w przedstawienia z okazji Dnia Matki, Dnia Seniora, Dnia Edukacji Narodowej, Bal Karnawałowy itp. Dbają o zachowanie świątecznego wyglądu podczas świąt państwowych i szkolnych, współorganizują wolontariat np. zbiórka pieniędzy podczas Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, zbieranie nakrętek na rzecz chorych dzieci, dbają o dobry wizerunek szkoły osiągając wysokie miejsca w różnych konkursach na szczeblu powiatowym i wojewódzkim. Zdaniem dyrektora w szkole nie zostały wymierzone kary statutowe. Do tej pory nie było jakichś poważnych wykroczeń, w wyniku których dyrektor musiałby zastosować kary statutowe. Wszelkie nieprawidłowości są wyjaśniane przez wychowawcę klasy a pedagog i psycholog przeprowadza rozmowę.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Szkoła pracuje według koncepcji pracy, wspólnie wypracowanej przez nauczycieli. Rada pedagogiczna systematycznie analizuje działania realizujące założenia koncepcji i gdy następuje potrzeba, dokonuje zmian doskonalących poziom nauczania, wychowania i innej działalności gimnazjum.

Koncepcja pracy szkoły jest częścią planu pracy i została wprowadzona uchwałą rady pedagogicznej w dniu 27.08.2009 r., opracowana na podstawie programu wychowawczego i profilaktyki. Według nauczycieli, rada pedagogiczna przyjęła wspólnie wypracowaną koncepcję, zaś nauczyciele zdecydowanie czują się jej współautorem.

Najważniejsze założenia koncepcji pracy szkoły, to według jej pracowników:

- Wspieranie rodziny w procesie wychowania,
- Stwarzanie uczniom optymalnych warunków do prawidłowego i wszechstronnego rozwoju,
- Zapewnienie uczniom i pracownikom szkoły przyjaznych, bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy,
- Rozwijanie indywidualnych potrzeb uczniów,
- Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku do tradycji i kultury własnego narodu,
- Propagowanie zdrowego stylu życia i wdrażanie programów profilaktycznych,
- Rozbudzanie wrażliwości na potrzeby innych,
- Dbanie o wysoką jakość szkoły,
- Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- Promocja szkoły w środowisku lokalnym,
- Motywowanie wszystkich podmiotów do dalszego rozwoju, szczególnie w zakresie doskonalenia wiedzy i umiejętności nauczycieli.

Według dyrektora, nauczycieli oraz zapisów w dokumentacji, koncepcja zakłada, że szkoła stwarza uczniowi możliwość wszechstronnego rozwoju poprzez następujące działania: kształtowanie postawy szacunku, otwartości do drugiego człowieka i innych narodów, doskonalenie wewnątrzszkolnego systemu oceniania pod kątem wspierania i motywowania ucznia do nauki oraz rozwijanie indywidualnych potrzeb uczniów poprzez poszerzanie oferty edukacyjnej szkoły zgodnie z oczekiwaniami uczniów i rodziców. Zachęcanie nauczycieli do ustawicznego kształcenia i podnoszenie kwalifikacji zawodowych pod kątem potrzeb szkoły, dążenie do opanowania przez uczniów umiejętności uczenia się poprzez poszukiwanie informacji, samokontrolę i praktyczne wykorzystanie wiedzy, stwarzanie coraz lepszych warunków nauki i pracy poprzez rozwój i wzbogacanie bazy dydaktycznej, osiąganie coraz wyższego poziomu pracy poprzez zachęcanie do innowacji pedagogicznych i tworzenia programów autorskich. Wzmocnienie działań wychowawczych i opiekuńczych poprzez: tworzenie klimatu wychowawczego sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi uczniów, właściwe zagospodarowanie czasu wolnego uczniów jako formy zapobiegania agresji i przestępczości – koła, kluby, świetlice, zabawy i dyskoteki, propagowanie działalności w harcerstwie, organizacjach młodzieżowych, integrowanie rodziców wokół tych działań, prowadzenie tradycyjnych, sprawdzonych form promowania krajoznawstwa i turystyki (organizacja obozów, wycieczek, rajdów), zwiększanie poczucia bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły, stworzenie programu działań profilaktycznych i zdrowotnych dla poszczególnych etapów kształcenia jako ciągłość procesu wychowawczego zgodnie z potrzebami uczniów, udostępnienie hali sportowej na zajęcia sportowe w godzinach popołudniowych w pierwszej kolejności dla uczniów gimnazjum i szkoły podstawowej, organizowanie pomocy materialnej, dożywiania i zakupu podręczników w miarę możliwości zespołu szkół, podnoszenie kultury osobistej uczniów i dyscypliny w szkole, uczenie asertywności i skutecznego rozwiązywania problemów, rozwijanie partnerskich relacji nauczyciel – uczeń, - nawiązanie współpracy nauczycieli i uczniów z innymi szkołami, w tym za granicą. Ponadto, w opinii respondentów, w szkole uczy się przestrzegania zasad życia społecznego, szanowanie innych ludzi, pracowników szkoły, kolegów i koleżanek poprzez pomaganie słabszym kolegom, koleżankom, wrażliwości na potrzeby innych, dlatego młodzież chętnie uczestniczy w akcjach charytatywnych, wolontariacie, uczy się propagowania dziedzictwa kultury narodowej, kształtuje się pozytywny stosunek do zabawy, pracy i wypoczynku, uczy się respektowania potrzeb innych i tolerancji. Szkoła przygotowuje uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji oraz do samodzielnego rozwiązywania różnych problemów, ponadto zwraca się uwagę na strój ucznia i jego wygląd zewnętrzny. Wśród nowych, szczegółowych działań realizujących koncepcję pracy, zwiększono ilość

zajęć pozalekcyjnych w ramach realizacji projektu: zajęcia artystyczne, zajęcia z uczniem zagrożonym dysleksją, z uczniem uzdolnionym matematycznie-przyrodniczo, zajęcia dla uczniów mających problemy w nauce, zatrudnienie nauczyciela wychowania fizycznego jako animatora sportu (zajęcia popołudniowe na Orliku dla uczniów, absolwentów szkoły i społeczności lokalnej), wyposażenie sal lekcyjnych w pomoce dydaktyczne (gry edukacyjne, komputery w salach –z dostępem do Internetu, tablice interaktywne, nowe meble do klas, gry multimedialne, mapy, pomoce i materiały do zajęć plastycznych,) gry multimedialne. Działania stałe, to: język kaszubski prowadzony w oparciu o program autorski, klub sportowy, konkursy wewnątrzszkolne i pozaszkolne, np., Przegląd Twórczości Kaszubskiej Dzieci i Młodzieży, Ptaki i ptaszki polne, Prewencja, ale inaczej, konkursy przedmiotowe i plastyczne dotyczące różnej tematyki, konkursy sportowe, Regionalny Konkurs Wiedzy o Kaszubach,, Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom, Festiwal Piosenki,, Kangur, Łamigłówki bystrej główki, konkursy wiedzy przedmiotowej. Ponadto uczniowie przygotowują spektakle o tematyce profilaktycznej z okazji Pierwszego Dnia Wiosny, happeningi, organizują wolontariat, działają w samorządzie szkolnym i klasowym, współorganizują z nauczycielami i rodzicami kiermasze i festyny, systematycznie oszczędzają i gromadzą fundusze w SKO.

Analiza koncepcji pracy szkoły oraz jej modyfikacja odbywa się na posiedzeniach rady pedagogicznej, zebraniach zespołów przedmiotowych, podczas konsultacji z rodzicami oraz rozmów z pracownikami obsługi i administracji. Bierze się pod uwagę wnioski pochodzące ze wszystkich zainteresowanych stron. Najważniejszym wnioskiem pochodzącym z analizy koncepcji pracy szkoły jest podnoszenie jakości kształcenia, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa uczniów, zwiększenie aktywności wśród rodziców. Wszyscy nauczyciele uczestniczą w pracach nad analizą lub modyfikacją koncepcji pracy.

W ramach modyfikacji koncepcji szkoły zmieniono w ostatnim czasie działania realizujące koncepcję. Według dyrektora i nauczycieli wprowadzono dodatkowe godziny dla klas trzecich w nauczaniu matematyki, języka polskiego, biologii, chemii, rozszerzono ofertę zajęć pozalekcyjnych (zajęcia rekreacyjno-sportowe, zajęcia z art. 42 KN dostosowane do potrzeb uczniów), organizowano próbne egzaminy gimnazjalne w celu zdiagnozowania stopnia przygotowania uczniów do egzaminów zewnętrznych, przeprowadzono badanie kompetencji w klasie drugiej w celu zdiagnozowania ich poziomu umiejętności , zatrudniono psychologa, zwiększono liczbę godzin logopedy . W celu lepszego przepływu informacji założono biuletyn informacji publicznej www.bip.zsnakla.pl , wprowadzono interaktywną nauka języka niemieckiego (www.niemieckiwnakli.pl). W celu zwiększenia bezpieczeństwa uczniów rozbudowano monitoring wizyjny i wykonano nowe ogrodzenie wokół szkoły.

Uczniowie zostają zapoznani z koncepcją podczas zajęć z wychowawcą, ze strony internetowej szkoły oraz na apelach i uroczystościach. Według gimnazjalistów szkoła kładzie szczególny nacisk na naukę i sport, od 13 lat w szkole funkcjonuje prewencyjna drużyna sportowa, która odnosi sukcesy. Uczniom podoba się, że szkoła jest mała i wszyscy się znają, dzięki temu jest bezpiecznie, w szkole jest dużo sprzętu sportowego, jest dużo tablic internetowych, Orlik, są dwie sale komputerowe i radiowęzeł.

Rodzice zapoznawani są z koncepcją na zebraniach ogólnych z dyrektorem, na zebraniach rady rodziców, na zebraniach klasowych z wychowawcą, na bip. nakla. Ich zdaniem, szkoła należy do placówek dobrze zadbanej i dobrze zarządzanych. Nauczyciele pomagają uczniom przygotować się do różnych konkursów i zawodów sportowych, w których uczniowie osiągają znaczące sukcesy. Organizują wyjazdy i wycieczki dla uczniów. Najważniejsze kierunki pracy szkoły są zgodne z oczekiwaniami rodziców.

Poziom spełniania wymagania: B

Uczniowie chcą w gimnazjum przygotować się do dalszej edukacji w szkole ponadgimnazjalnej, nauczyć się prawidłowego funkcjonowania w dorosłym życiu, samodzielności, posługiwania się językami obcymi oraz wiadomości w zakresie nauczanych przedmiotów. W tym celu szkoła poszerza ofertę edukacyjną, monitoruje realizację podstawy programowej i dba o zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne. W opinii uczniów i rodziców umożliwia rozwój zainteresowań.

Według dyrektora i nauczycieli, wszystkie elementy podstawy programowej wykorzystywane są w programach nauczania. Są to wymagania ogólne i wymagania szczegółowe, jak przyswajanie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk; zdobywanie przez umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów; kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie, wymagania przekrojowe, wymagania doświadczałne, zdobywanie umiejętności czytania, umiejętność rozumienia, wykorzystywania i refleksyjnego przetwarzania tekstów, w tym tekstów kultury, prowadzące do osiągnięcia własnych celów, rozwoju osobowego oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa; myślenie matematyczne, umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym; myślenie naukowe – umiejętność wykorzystania wiedzy o charakterze naukowym do identyfikowania i rozwiązywania problemów, a także formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa; umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w językach obcych, zarówno w mowie, jak i w piśmie; umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi; umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji; rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się; umiejętność pracy zespołowej. Obserwacje wszystkich zajęć pokazały, że nauczyciele realizują elementy podstawy programowej.

Uczniowie najbardziej chcą w gimnazjum przygotować się do dalszej edukacji w szkole ponadgimnazjalnej, prawidłowego funkcjonowania w dorosłym życiu, samodzielności, posługiwania się językami obcymi oraz wiadomości w zakresie nauczanych przedmiotów. Są zdania, że szkoła umożliwia nauczania się tych rzeczy. Rodzice w badaniu ankietowym, w większości nie określili potrzeb edukacyjnych swoich dzieci. Wypowiedzi, które pojawiły się, dotyczą nauki języków obcych, większego motywowania do zdobycia wiedzy potrzebnej w szkole ponadgimnazjalnej oraz dodatkowych lekcji z historii i wychowania fizycznego. 27 z 28 rodziców twierdzi przy tym, że szkoła zaspokaja potrzeby uczniów.

Z wypowiedzi nauczycieli wynika, że przygotowują uczniów do egzaminów - zwracają szczególną uwagę na treści lub umiejętności, które nie wypadły dobrze na poprzednich egzaminach i uzupełniają braki; wdrażają w życie wnioski z analiz wyników egzaminów zewnętrznych, jeżeli zachodzi taka potrzeba opracowują programy doskonalące, indywidualizują proces nauczania na zajęciach dodatkowych, realizują projekty i przygotowują do konkursów i olimpiad. Nauczyciele organizują dodatkowe zajęcia dla uczniów zdolnych oraz mających problemy, współpracują z rodzicami i ustalają sposoby działania, żeby pomóc uczniom przezwyciężyć trudności lub rozwijać jego zdolności. Motywują uczniów do pracy poprzez system nagród, jak pochwała przed klasą, szkołą, plusy, wprowadzają regułę fair play, organizują konkursy klasowe, np. na najładniejszy zeszyt, mistrz czytania, recytatorskie itp. Uczniowie mogą otrzymać ocenę celującą za pracę dodatkową, która wykracza poza program nauczania, stwarzają odpowiednią atmosferę na zajęciach, która sprzyja uczeniu się. Szkoła dba o odpowiednie wyposażenie klas i pracownie w niezbędne pomoce dydaktyczne, przeprowadza się ankiety odnośnie potrzeb nowych zajęć pozalekcyjnych. Zatrudniono pedagoga, psychologa i logopedę, zakupiono tablice interaktywne, projektory, laptopy, programy multimedialne. Organizuje się wycieczki, wyjazdy do kina, teatru, wyjazdy na uczelnie wyższe, festiwale nauki, centrum nauki, na basen, mecze siatkarskie i inne. Wzbudza się aktywność uczniów by brali udział w akcjach charytatywnych.

Wśród kompetencji potrzebnych na rynku pracy, szkoła kształci znajomość języków obcych (nauka języka niemieckiego i angielskiego), znajomość obsługi komputera i umiejętność korzystania z Internetu, umiejętność pracy w zespole, komunikatywność, kreatywności, doskonalenie wiedzy w zakresie nauk ścisłych. Przedstawiciele samorządu dodają, że w szkole prowadzone są zajęcia zawodoznawcze, wycieczki i zapoznanie z instytucjami, np. urzędem pracy, szkoła organizuje wyjazdy zagraniczne.

W szkole prowadzi się bieżące monitorowanie realizacji podstawy programowej, które odbywa się poprzez:

- analizę dokumentacji przebiegu nauczania (sprawdzanie wpisów w dziennikach lekcyjnych),
  - obserwacje lekcji/zajęć, analizę sprawdzianów, wytworów uczniowskich, wyników konkursów, realizacji godzin z art.42.
  - stopień realizacji podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów jest omawiany na posiedzeniach rady pedagogicznej,
  - prowadzona jest ewaluacja wewnętrzna realizacji podstawy programowej,
  - nauczyciele numerują w dziennikach poszczególne jednostki lekcyjne,
  - ankietowanie nauczycieli, rodziców i uczniów przez zespół ewaluacyjny,
  - diagnozy wstępne - informacje pozyskane od nauczycieli szkoły podstawowej, ankiety, bieżące sprawdziany i kartkówki,
  - analizę przyrostu wiedzy uczniów po ich udziale w zespołach dydaktyczno-wyrównawczych i innych zajęciach dodatkowych, analiza kart pracy, obserwacje na lekcjach w tym odpowiedzi ustnych uczniów,
  - indywidualne rozmowy z uczniami, kontrola prac domowych uczniów, poprawa zeszytów, ćwiczeń, omawianie uzyskanych ocen, wyników konkursów, efektów nauczania,
  - pracę nauczycieli w zespołach samokształceniowych - analiza wyników nauczania na radach pedagogicznych.
- W świetle wypowiedzi dyrektora i nauczycieli, w ramach nowatorskich rozwiązań programowych opracowano program autorski z języka kaszubskiego w klasach gimnazjalnych. Wzięto udział w projekcie „Za rękę z Einsteinem”, który rozwijał u uczniów umiejętności w zakresie nauk ścisłych, językowych i umiejętności informacyjno-komunikacyjnych. Uczniowie mieli dostęp do platformy e-learningowej. Realizując projekt „Wyrównywanie szans edukacyjnych w regionie poprzez programy rozwojowe” uczniowie gimnazjum mogli uczestniczyć w dodatkowych zajęciach sportowych, wyrównawczych i zajęciach rozwijających i zainteresowania i talent. Ponadto pedagog szkolny prowadził zajęcia z dziedziny doradztwa pedagogiczno-zawodowego, w 2011 r zatrudniono psychologa, zwiększono liczbę godzin pracy logopedy, a także zatrudniony został nauczyciel wychowania fizycznego, który jest animatorem kultury fizycznej i prowadzi w godzinach popołudniowych zajęcia na kompleksie boisk sportowych oraz zajęcia rekreacyjno-sportowe.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany*

Komentarz:

Nauczyciele dbają o realizację podstawy programowej, monitorują i analizują osiągnięcia uczniów. Stosując zróżnicowane metody nauczania, motywowania i zachęcania uczniów do nauki w oparciu o bogatą bazę dydaktyczną pracują nad poprawą ich edukacji. Analizując efekty własnej pracy dążą do poprawy organizacji procesów edukacyjnych. Uczniowie jednak prezentują niejednolite poglądy na temat omawiania przyczyn sukcesów i trudności w nauce, mają różne odczucia dotyczące oceniania i są zmęczeni ilością zajęć.

Nauczyciele różnymi sposobami zapoznają się i realizują podstawę programową. Przed rozpoczęciem pracy w każdej klasie zapoznają się z podstawą programową na wyższym i niższym poziomie edukacyjnym, analizują ją pod kątem zgodności z realizowanym programem nauczania i rozkładem materiału danego przedmiotu, po czym dostosowują wymagania do uczniów, którzy posiadają opinię lub orzeczenia poradni, a także do indywidualnych predyspozycji. Uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów, m.in. organizują zajęcia zwiększające szanse edukacyjne osób mających trudności w nauce, np. matematyki oraz tych, którzy mają szczególne zdolności, w przypadku uczniów zdolnych poszerzają zakres wymaganych umiejętności oraz podwyższają stopień trudności zadań. Zapewniają kształcenie promujące samodzielne, krytyczne i twórcze myślenie; ograniczając do minimum działania schematyczne i odtwórcze. Uczniowie pracują w salach odpowiednio wyposażonych salach w pomoce dydaktyczne, komputer, łącze internetowe. Nauczyciele korzystają z bardzo dobrze wyposażonego zaplecza dydaktycznego - pracownie internetowe (każdy uczeń ma swoje stanowisko pracy przy komputerze), biblioteka szkolna, pracownia z tablicą interaktywną. Na zajęciach stosują różne metody dydaktyczne, do uczniów podchodzą indywidualnie, przygotowują do konkursów. Pracują metodą projektu edukacyjnego, organizują wycieczki edukacyjne, doświadczenia, eksperymenty i pomiary na zajęciach. Dbają o współpracę z rodzicami

w zakresie prawidłowych relacji między nimi a dzieckiem, informują o możliwościach pomocy, a także prowadzą poradnictwo dla dzieci i młodzieży. Zdaniem nauczycieli, w szkole nie występują ograniczenia w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. Według dyrektora, prowadzone obserwacje oraz ewaluacja wewnętrzna potwierdzają realizację podstawy programowej przez nauczycieli z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobów ich realizacji.

Wszyscy nauczyciele są zdania, że w szkole procesy edukacyjne są planowane, wszyscy w planowaniu uwzględniają potrzeby uczniów, ich możliwości, czas potrzebny do zrealizowania treści, organizację roku szkolnego. W mniejszym stopniu, liczebność klas i zainteresowania uczniów. Na początku każdego roku szkolnego przygotowuje się i opracowuje plany pracy szkoły, harmonogramy, kalendarze imprez i uroczystości. Powołuje się określone zespoły nauczycielskie, np. przedmiotowe, ds. rozwiązywania problemów i zadań wychowawczych, zespół ewaluacyjny, zespół ds. aktualizacji statutu szkoły i inne, planuje się rozkład tygodniowy zajęć nauczycieli i uczniów, plany dyżurów nauczycielskich, zastępstwa i następnie upublicznia się je w Internecie, planuje się doskonalenie zawodowe nauczycieli. Podczas planowania procesów edukacyjnych, dyrektor konsultuje się z członkami rady pedagogicznej, uwzględnia wnioski wyciągnięte z ewaluacji wewnętrznej i monitorowania, bierze pod uwagę propozycje zgłaszane przez uczniów i rodziców, bierze udział w spotkaniach zespołów przedmiotowych, by wysłuchać ich wniosków. Nauczyciele planując procesy edukacyjne wspólnie wypracowują jednolite zasady dotyczące przedmiotowych systemów oceniania, zasad oceniania zachowania uczniów, monitorowania frekwencji na zajęciach i zasad zwalniania z zajęć.

Według nauczycieli, szkoła zdecydowanie zapewnia możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych, także pomieszczenia, w których prowadzone są zajęcia sprzyjają osiągnięciu zamierzonych celów. Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele korzystają z szerokiej gamy środków i pomocy dydaktycznych i stosują różne sposoby aktywizowania uczniów, przy czym reagują na brak zaangażowania uczniów w większości sytuacji, gdy niezaangażowany jest pojedynczy uczeń (3 z 6) lub cała grupa (2 z 6). W sytuacjach, gdy uczeń popełnia błąd, nauczyciele umożliwiają mu poprawę, w większości (5 z 6) prowadzą lekcje w taki sposób, aby uczniowie mieli możliwość wyrażania własnych opinii, akceptując je. Obserwacja placówki pokazuje, że wielkość sal lekcyjnych umożliwia swobodną aranżację zajęć, sale wyposażone są w odpowiednią ilość mebli szkolnych i są w większości duże w stosunku do liczebności klas. Z analizy planu zajęć wynika, że liczba godzin zajęć w każdej klasie rozłożona jest równomiernie, dziennie 6 lub 7 godzin. Wszystkie zajęcia rozpoczynają się o stałej porze (8.05), szkoła pracuje w systemie jednozmianowym, przerwy między lekcjami trwają 10 minut, jedna dłuższa przerwa 15 min. Plan ułożony jest tak, aby w ciągu dnia nauki każda klasa miała różnorodne zajęcia. Przedmioty ściśle przeplatane są z zajęciami wychowania fizycznego, WOS, zajęciami z wychowawcą. Raz w tygodniu, w klasie III lekcje rozpoczynają się fizyką, a kończą lekcją chemii, przy czym przeplatają się z zajęciami geografii i ed. dla bezpieczeństwa. Zajęcia z reguły nie są blokowane. Po lekcjach szkoła prowadzi inne zajęcia, wynikające z realizacji programów i projektów zewnętrznych, po czym gimnazjaliści uczęszczają jeszcze na inne zajęcia pozaszkolne. Niektóre wycieczki, zajęcia terenowe lub warsztatowe realizowane są w soboty. Zdaniem rodziców, plan lekcji ułożony jest tak, że sprzyja uczeniu się. Trzecioklasiści z powodu liczby godzin zajęć w szkole czują się zmęczeni, uczniowie II klasy zaś, odczuwają różny stopień zmęczenia. 6 z 17 czuje zmęczenie kilka razy w tygodniu, 6 raz w tygodniu, 4 rzadziej niż raz w tygodniu.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się.

W ocenie uczniów, równie często na zajęciach wykorzystywany jest komputer i tablica interaktywna, w niewiele mniejszym stopniu, projektor i internet. Na niektórych lub wszystkich zajęciach uczniowie pracują w grupach i rozwiązują problemy, mają możliwość stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi samodzielnie lub grupowo. Większość uczniów III klasy, ucząc się czuje się zaciekawionych, duża część aktywnie uczestniczy w zajęciach. 7 z 11 uważa, że nauczyciele pomagają zastanowić się nad tym, czego uczniowie nauczyli się.

Nauczyciele na zajęciach stosują różnorodne metody sprzyjające uczeniu się. Są to ćwiczenia indywidualne i zespołowe, projekty, gry i zabawy językowe, inscenizacje, odgrywanie ról itp. ,metody oglądowe: pokaz, demonstracja, pomoce wizualne, prezentacje multimedialne, piosenki, praca z komputerem on-line, metoda kinizjologii edukacyjnej dr Paula Dennisona, stosowanie podczas lekcji projektora i tablicy interaktywnej, gry i zabawy dydaktyczne, projekcje filmowe, krzyżówki, konkursy, praca w grupach, metoda projektu, praca z programami edukacyjnymi. Stosują wzmocnienie pozytywne uczniów, metody aktywizujące potencjał poznawczy, eksperymenty, burze mózgów, dyskusje, metody mimetyczne, zajęcia terenowe, rozgrywki, quizy, prelekcje z udziałem zapraszanych ekspertów. 12 z 13 nauczycieli kilka razy w roku pracuje z uczniami metodą projektu. Na wybór sposobu pracy wpływają, ich zdaniem przede wszystkim cele zajęć, możliwości i potrzeby uczniów oraz inicjatywy uczniowskie, w nieco mniejszym stopniu treści zajęć, dostęp do pomocy, miejsce realizacji zajęć oraz w ostatniej kolejności liczba uczniów. Działania nauczycieli, które nakierowane są na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole, to zdaniem dyrektora, udział w szkoleniach i kursach doskonalących, gdzie

podnoszą swoje kwalifikacje poprzez podjęcie studiów podyplomowych i kursów kwalifikacyjnych, prowadzenie dodatkowych zajęć edukacyjnych, prowadzenie pozaszkolnych wycieczek i wyjazdów do teatru, kina, pisanie projektów i pozyskiwanie środków unijnych na prowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, a także odpowiednie motywowanie i wspieranie uczniów. Na obserwowanych zajęciach nauczyciele stwarzali uczniom możliwość samodzielnego wykonywania zadań, pracy zespołowej, tworzyli sytuacje, w których uczniowie mogli rozwiązywać problemy i odwoływali się do doświadczeń uczniów. Uczniowie, którzy szybciej wykonywali zadania, prezentowali prawidłowe rozwiązanie, choć w większości cała klasa pracowała w równym tempie. Jeśli zaś ktoś miał kłopoty z wykonaniem zadania, nauczyciel wydłużał mu czas lub proponował pomoc kolegi, czy własną. W mniejszym stopniu zaobserwowano dobieranie zadań do kompetencji poszczególnych uczniów.

Monitorowanie osiągnięć uczniów i przebiegu procesów edukacyjnych.

Nauczyciele prowadzą systematycznie analizę postępów uczniów w sposób zorganizowany. Wszyscy monitorują osiągnięcia wszystkich uczniów, jedna osoba koncentruje się na pracy z uczniami z problemami. Nauczyciele opracowują testy, sprawdziany, kartkówki, odpytują uczniów na zajęciach, kontrolują zeszyty, przeprowadzają ankiety, analizują wyniki sprawdzianu zewnętrznego, analizują wyniki konkursów wewnątrzszkolnych i pozaszkolnych, zawodów sportowych, omawiają wyniki nauczania na radach pedagogicznych, rozmawiają z rodzicami, dokonują porównania wyników z latami ubiegłymi i analizują przyrost wiedzy uczniów. Uczniowie piszą sprawdziany próbne zewnętrzne, nauczyciele przygotowują sprawozdania z zajęć pozalekcyjnych, wyrównujących szanse edukacyjne, omawiają i analizują wyniki nauczania na zespołach samokształceniowych. Po dokonaniu analiz, jeśli jakaś umiejętność nie jest przez uczniów w dobrym stopniu opanowana, nauczyciel danego przedmiotu otrzymuje wytyczne i wnioski do dalszej pracy i zobowiązuje się do poprawy źle opanowanej umiejętności. Nauczyciele na bieżąco modyfikują plany dydaktyczne dostosowując je do możliwości i potrzeb uczniów. „Uczniowie słabsi” objęci są szczególną troską organizuje się dla nich dodatkowe zajęcia wyrównawcze. Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych, np. nowych kół zainteresowań, zajęć dodatkowych z godzin dyrektorskich, też w ramach godzin z art. 42 (wyrównywanie trudności w nauce, rozwijanie wiedzy i zainteresowań uczniów, zajęcia taneczne), zwiększenia ilości ćwiczeń ortograficznych, czytania ze zrozumieniem, wyszukiwania informacji, planowania działań usprawniających w oparciu o wyniki diagnoz zewnętrznych i wewnętrznych. Prowadzenie indywidualnych spotkań i konsultacji dla uczniów i rodziców, przekazywanie rodzicom informacji o wynikach egzaminów próbnych. Dzięki wnioskom modyfikuje się harmonogramy zajęć lekcyjnych i dostosowuje się tematykę zajęć wyrównawczych do potrzeb i osiągnięć.

Z badań wynika, że monitorowanie przebiegu procesów edukacyjnych odbywa się poprzez badanie realizacji podstawy programowej, realizację specjalistycznych form wspierania uczniów, badanie kompetencji humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych uczniów klas II gim (IBK Wałbrzych), badanie kompetencji językowych uczniów klas II gim (IBK Wałbrzych), próbne egzaminy gimnazjalne (IBK Wałbrzych, OPERON, CKE), udział w projekcie „Z Zamkiem do egzaminu” – sprawdzenie wyników nauczania z fizyki i chemii, analizowanie prac zespołów samokształceniowych, analizę bieżących osiągnięć uczniów. Podczas posiedzeń rady pedagogicznej przeprowadza się analizę wyników nauczania i formułuje się wnioski do dalszej pracy. Wszyscy nauczyciele monitorują procesy edukacyjne, m.in. poprzez bieżącą obserwację przebiegu lekcji, otrzymywanych przez uczniów ocen, wyników sprawdzianów, klasówek, frekwencji, zachowania, śledzenie wyników konkursów, analizę wszystkich diagnoz i testów przeprowadzanych w szkole, bezpośrednie rozmowy z uczniami i nauczycielami, sporządzanie i analizę zestawień porównawczych, omawianie postępów na spotkaniach zespołów klasowych i przedmiotowych, wymiana uwag, spostrzeżeń z innymi pracownikami szkoły, monitorowanie na bieżąco planów pracy dydaktyczno-wychowawczych, śledzenie losów absolwentów szkoły.

Według wypowiedzi respondentów, przykładem decyzji dotyczących procesów edukacyjnych, które wynikają z monitoringu, są zmiany w planie nauczania (nauczanie przedmiotów ścisłych na pierwszych godzinach lekcyjnych), organizowanie zajęć wyrównawczych dla uczniów z trudnościami edukacyjnymi, wprowadzenie dodatkowej godziny do planu nauczania z biologii i chemii, po obserwacji i hospitacji, zalecenia kierowane do nauczycieli, po radach klasyfikacyjnych, wnioski do dalszej pracy i realizacja dodatkowych projektów edukacyjnych. Przeprowadza się szkolenie rady pedagogicznej w ramach WDN.

Nauczyciele biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć na wszystkich zajęciach. Uwzględniane pomysły uczniów, dotyczą zdaniem nauczycieli, metod pracy na lekcji, terminów sprawdzianów i testów, zajęć pozalekcyjnych oraz w mniejszym stopniu tematyki lekcji i sposobu oceniania. W wywiadzie grupowym nauczyciele dodają, że uwzględnianie pomysłów dotyczy także uzgadniania czasu potrzebnego uczniom do zrozumienia jakiegoś zagadnienia, oceniania siebie i innych na zasadzie porównań. Uczniowie proponują i wybierają spośród bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych. Proponują tematykę projektów, spotkań z ciekawymi ludźmi (poetami, ekspertami w danej dziedzinie reprezentowanego zawodu). Dyrektor informuje, że uwzględnia się propozycje uczniów dotyczące wyboru projektu edukacyjnego, jego tematu i wyboru nauczyciela-opiekuna. Według uczniów,

nauczyciele pytają w jako sposób chcieliby się uczyć na lekcjach na niektórych zajęciach. Zmiany w szkole wspólnie przygotowane przez uczniów i nauczycieli, to według gimnazjalistów ustawienie ławek do siedzenia w czasie przerw w korytarzu na prośbę samorządu, komputer dla radiowęzła oraz wspólne przygotowanie terenu przeznaczonego na boisko szkolne. W ocenie badanych rodziców, nauczyciele często uwzględniają opinie uczniów dotyczące tematyki zajęć czy sposobu prowadzenia zajęć, dotyczą one głównie, ich zdaniem metod pracy oraz tematyki prezentacji przygotowywanych przez uczniów.

Część rodziców jest zdania, że takie zjawisko nie ma miejsca w szkole, m.in. dlatego, że nauczyciele skupiają się na wytyczonym programie nauczania.

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce.

Uczniowie II klasy prawie zawsze wiedzą, dlaczego otrzymali określoną ocenę, 11 z 17 uważa, że nauczyciele prawie zawsze odnoszą się do tego, co umieli wcześniej, a także do wcześniejszych osiągnięć lub trudności. Zapisy w dokumentacji przebiegu nauczania wskazują, że w szkole prowadzi się monitorowanie jakości nauczania klasyfikacyjne analizy po każdym półroczu, udokumentowanie pracy zespołów samokształceniowych, dokumentacja badań wyników nauczania i egzaminowania. Powyższe dokumenty przedstawiają ocenę jakości i efektywności uczenia się poszczególnych uczniów i zespołów klasowych. Zapisy w statucie szkoły wskazują, że ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia ma na celu informowanie ucznia o jego postępach w nauce i jego zachowaniu, zaś na wniosek ucznia i jego rodziców nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić. Nauczyciele informują, że zawsze przekazują uczniom informację zwrotną, uzasadniającą ocenę. Informacja zwrotna zawiera pochwałę za pozytywne aspekty oraz zaznaczenie, co należy jeszcze utrwalić, informację, co uczeń powinien powtórzyć, jakie popełnił błędy, kiedy może poprawić ocenę, gdzie szukać pomocy (np. pomoc koleżeńska lub zajęcia dodatkowe wyrównujące braki). Nauczyciele także stosują ukierunkowanie pracy ucznia z równoczesnym zastosowaniem wzmocnień pozytywnych mających na celu zmobilizowanie poznawcze ucznia, a nie zniechęcenie do podjęcia trudu, jest to informacja która ma pomóc uczniowi uczyć się. Ponadto stosują nalepki motywujące z określonymi hasłami: „Tak trzymaj”, „Dobrze ci poszło, podają uczniom termin spotkania w celu wyrównania braków, wskazanie metody samodzielnego uzupełnienia zaległości, zapoznanie z punktacją, analizę klucza odpowiedzi. Na obserwowanych lekcjach, nauczyciele w większości udzielali opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów. Ponadto umożliwiali uczniom poprawę ocen ze sprawdzianów oraz chwalili uczniów uzyskujących dobre wyniki. Z obserwacji placówki wynika, że w korytarzach widnieją tablice informacyjne z dyplomami za osiągnięcia edukacyjne i sportowe oraz inne działania szkoły, puchary i dyplomy za osiągnięcia sportowe w sportowej części szkoły.

Uczniowie II klasy prezentują podzielone zdanie na temat rozmów z nauczycielami o ich trudnościach w nauce, 9 z 17 jest zdania, że takie rozmowy prowadzone są często, 8 z 17, że rzadko. 10 z 17 twierdzi, że nauczyciele rzadko lub nigdy nie rozmawiają z nimi o przyczynach sukcesów w nauce. Podczas oceniania uczniom najczęściej towarzyszy postanowienie poprawy i wiedza, co należy poprawić, jednocześnie część osób czuje zniechęcenie, obojętność, brak chęci do nauki lub nie wie, co dalej robić. Podczas wywiadu grupowego uczniowie dodają, że gdy ktoś się przygotowuje i zgłosi się do odpowiedzi, może otrzymać dobrą ocenę i wtedy dobrze się czuje, nauczyciele zawsze motywują do nauki, zapowiadają sprawdziany i klasówki i zawsze można się przygotować, a jeśli ktoś otrzyma złą ocenę, to tylko dlatego, że się nie przygotował, choć i tak można poprawić każdą złą ocenę. Rodzice uważają, że ocenianie zachęca dziecko do dalszego uczenia się na większości lekcji.

Według 9 z 13 nauczycieli, uczniowie dzięki informacji zwrotnej, jaką otrzymują od nich są zmotywowani do pracy, zdaniem 4 raczej lub zdecydowanie nie.

Metody wspierania i motywowania uczniów.

W celu wspierania rozwoju uczniów nauczyciele przeznaczają dla uczniów dodatkowy czas, dostarczają pomoce dydaktyczne, wskazują źródła informacji, stosują pozytywną motywację, urozmaicanie zajęć, dostosowywania do możliwości uczniów. Organizują dodatkowe zajęcia wspierające proces uczenia się, udzielanie konkretnej pomocy na lekcji, pomoc w rozwiązywaniu problemów, wspólną analizę ocen, promowanie sukcesów uczniów, przygotowywanie do konkursów, dostosowanie planów wynikowych do możliwości uczniów, stosowanie zróżnicowanych metod pracy, zorganizowanie pomocy koleżeńskiej. Stosują wspieranie słowne, organizują zajęcia pozalekcyjne zarówno dla uczniów zdolnych jak i dla tych mających problemy z nauką, utrzymują kontakt z rodzicami, głównie uczniów z trudnościami, przygotowują dodatkowe zadania, które pod nadzorem rodziców mają rozwiązywać, uczniów, którzy zrobią choć najmniejszy postęp w nauce chwalą przed klasą, na zajęciach często przydzielają dodatkowe zadania, za rozwiązanie których uczniowie mogą otrzymać ocenę bardzo dobrą lub plusy. Według uczniów, aby chcieli się uczyć nauczyciele realizują projekty i programy, w ramach których organizowane są ciekawe wycieczki edukacyjne i inne interesujące zajęcia, motywują i zachęcają do nauki, do poprawy ocen, np. słowami "musisz się postarać", prowadzą lekcje metodami, które uczniowie lubią, np. praca w grupach, prezentacje multimedialne, stosują różne ciekawe metody na lekcjach, np. pisanie artykułów, przygotowywanie informacji do lekcji przez uczniów lub prezentacji na oceny, rozdają naklejki "brawo" za dobre

wykonane zadanie, "motywki", zakładki, ekierki. W ocenie rodziców, nauczyciele mobilizują uczniów do nauki, tłumacząc im, iż dobra nauka to dobry start w dorosłe życie. Organizują różne wyjazdy, np: na basen, w ramach realizowanych projektów, w ramach nauki j. kaszubskiego. Za dobrą frekwencje i dobre zachowanie nagradzają uczniów.

Jak wynika z badania ankietowego przeprowadzonego wśród nauczycieli, aby zmotywować uczniów do nauki, nauczyciele oceniają uczniów sprawiedliwie, zawsze omawiają ich postępy w nauce, dają wskazówki, mówią jak mają się uczyć, aby osiągnąć sukces, stosują różnorodne metody nauczania, zachęcają do samodzielnego i krytycznego myślenia oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów, reagują na potrzeby uczniów, omawiają korzyści jakie płyną z uczenia się, chwala za najdrobniejszy sukces, uświadamiają, że błędy to normalny etap w procesie uczenia się i w drodze do pełnego sukcesu. Jest to także, według nich podkreślanie dobrych stron działalności dziecka, wzmocnienia pozytywne, pochwały słowne i pisemne, pochwały na apelach szkolnych, „zachętki i motywce”, konkursy z nagrodami, bycie ekspertem podczas lekcji poprawy pracy klasowej, prezentacja osiągnięć na tablicy w klasie, wskazywanie metod i kierunków własnej pracy ucznia, informowanie rodziców o sukcesach dzieci, rozwiązywanie problemów, zachęcanie do pomocy koleżeńskiej, dawanie szansy poprawy niesatysfakcjonujących wyników, eksponowanie osiągnięć uczniów, proponowanie dodatkowych prac domowych. 9 z 17 uczniów II klasy jest zdania, że nauczyciele nie rozmawiają z nimi o postępach w nauce, 8 zaś uważa, że jest przeciwnie. Trzecioklasiści natomiast, otrzymują od nauczycieli wskazówki, które pomagają im się uczyć. Uczniowie uważają, że w szkole prowadzone są specjalne lekcje z pedagogiem, jak łatwiej zrozumieć, to czego się uczą, jak zrobić mapę myśli, podkreślać ważniejsze informacje. Nauczyciele na lekcjach zwracają uwagę, jak zapisać ważniejsze informacje, a na lekcjach powtórkowych jeszcze uczulają na ważniejsze sprawy. Według nich, takie rozmowy pomagają w nauce, bo wiadomo, jak skuteczniej się uczyć i jak wykorzystać te sposoby.

Rodzice są zdania, że informacje uzyskane od nauczycieli pomagają się uczyć, przy czym uważają, że dzieci potrafią się uczyć. Z obserwacji zajęć wynika, że w każdej lub w większości sytuacji nauczyciel zwraca uwagę na te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były nieprawidłowe.

Poziom spełniania wymagania: C

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Nauczyciele wspólnie planują, realizują i analizują skuteczność procesów edukacyjnych. Należą do zespołów, w ramach których prowadzone są lekcje koleżeńskie i lekcje otwarte. W bieżącej pracy wymieniają się doświadczeniami, materiałami i spostrzeżeniami. Inicjują zmiany w działalności szkoły, których efektem są lepsze warunki kształcenia, usprawnienie procesów edukacyjnych i dostosowanie ich do potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego.

Wszyscy nauczyciele konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami, zaś zapisy w statucie szkoły wskazują na wspólne planowanie pracy nauczycieli w zespołach oddziałowych. Zadania zespołu obejmują: ustalenie zestawu programów nauczania dla danego oddziału, modyfikowanie tego zestawu w miarę potrzeb, organizowanie współpracy nauczycieli dla uzgadniania sposobów realizacji zestawu programów nauczania, korelowania i integrowania treści nauczania przedmiotów pokrewnych, a także uzgadniania decyzji w sprawie wyboru programów nauczania, wspólne opiniowanie przygotowywanych autorskich, innowacyjnych programów nauczania, organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego oraz doradztwa metodycznego dla początkujących nauczycieli, współdziałanie w organizowaniu pracowni i laboratoriów przedmiotowych, warsztatów szkolnych, a także w uzupełnianiu ich wyposażenia. Ponadto wspólne planowanie procesów edukacyjnych odbywa się poprzez planowanie realizacji projektów edukacyjnych, opiniowanie arkuszy organizacyjnych, powoływanie komisji do opracowywania wniosków do pracy na nowy rok szkolny, sporządzanie dokumentacji zespołów samokształceniowych i wniosków do pracy w zakresie poprawy wyników egzaminów zewnętrznych. Wszyscy nauczyciele podejmują wspólną analizę w zespołach zadaniowych. Poza tym samodzielnie przeprowadzają analizę procesów, za które ponoszą odpowiedzialność, a także prowadzą analizy z innymi nauczycielami przy okazji spotkań nieformalnych. Nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. Dokonują analizy podręczników i programów nauczania, kryteriów oceniania przedmiotowego. Konsultują swoje plany edukacyjne z innymi nauczycielami np. plany pracy, sprawozdania zespołów samokształceniowych, sprawozdania

z egzaminów zewnętrznych. Dokonują też wspólnej analizy sprawozdań zorganizowanych konkursów przedmiotowych, zawodów sportowych szkolnych, gminnych i powiatowych.

W szkole są powoływane zespoły, w których prowadzone są lekcje koleżeńskie, nauczyciele na swoje zajęcia zapraszają innych na lekcje otwarte, dzielą się uwagami, spostrzeżeniami, wymieniają się doświadczeniami, materiałami dydaktycznymi, ciekawymi scenariuszami zajęć. Istnieje ścisła współpraca pomiędzy pedagogiem i psychologiem oraz innymi nauczycielami zwłaszcza wychowawcami, którzy wspólnie rozwiązują różne problemy, np. wychowawcze, współpracują podczas realizacji programów profilaktycznych i wychowawczych, współpracują ze sobą przeprowadzając próbne egzaminy gimnazjalne, opiekują się nauczycielem, który rozpoczyna pracę w zawodzie. Wspólnie organizują uroczystości i apele szkolne, wyjazdy edukacyjne, wycieczki i konkursy, prowadzą wewnątrzszkolne doskonalenie zawodowe, wspierają się przy współtworzeniu planów pracy i podejmowaniu wspólnych działań w zakresie kształtowania odpowiednich postaw np. kulturalnych, patriotycznych i obywatelskich. Wsparcie, które nauczyciele otrzymują od innych jest według nich zdecydowanie wystarczające. Nauczyciele wymieniają się doświadczeniami, materiałami dydaktycznymi, ciekawymi scenariuszami zajęć, dyskutują i wyciągają konstruktywne wnioski, które wcielają w życie.

Nauczyciele uważają, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych. Uważają, że wszystkie programy i regulaminy są konsultowane i każdy nauczyciel ma prawo je opiniować i w razie potrzeby zmieniać. Szereg istotnych uwag wypracowywanych jest na zebraniach w zespołach samokształceniowych. Plan pracy szkoły tworzony jest na zasadzie zgłaszanych pomysłów przez wszystkich nauczycieli. Nauczyciele współtworzą koncepcję pracy szkoły, przedmiotowy system oceniania, program wychowawczy szkoły i program profilaktyczny, zaś podczas dyskusji i rozmów z dyrektorem i nauczycielami przekonują do realizacji swoich pomysłów.

W ramach tych zmian, zdaniem dyrektora zmodyfikowano program wychowawczy szkoły, program profilaktyki, zwiększono ofertę zajęć pozalekcyjnych, logopedycznych, zatrudniono psychologa, zatrudniono animatora kultury fizycznej. Dopuszono sale lekcyjne w pomoce dydaktyczne, zmodernizowano boisko do gry w piłkę nożną. Realizowane są programy profilaktyczne.

Efektom zmian są lepsze warunki kształcenia, usprawnienie procesów edukacyjnych i dostosowanie ich do potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Szkoła podejmuje różnorodne oddziaływania profilaktyczne i wychowawcze. Bierze udział w zewnętrznych programach i kampaniach. Diagnostuje zachowania, monitoruje i analizuje pracę wychowawczą. Stara się zapewnić jednolity front wychowawczy. W ocenie rodziców, sposób, w jaki szkoła wychowuje odpowiada potrzebom dzieci, ale zarówno rodzice, jak i gimnazjaliści są zdania, że nauczyciele nie traktują uczniów w równy sposób, a także, że nie traktują ich sprawiedliwie.

Jak twierdzi dyrektor, wszystkie dokumenty opisujące działania wychowawcze i profilaktyczne uwzględniają propozycje rodziców i uczniów. Plany wychowawcze wychowawców klas są spójne z programem wychowawczym szkoły, a program wychowawczy szkoły i program profilaktyki jest opiniowany i zatwierdzany przez radę rodziców. Przeprowadza się badania ankietowe rodziców, w których wyrażają swoje opinie brane pod uwagę przy wprowadzeniu zmian. Nauczyciele wspólnie z uczniami i rodzicami opracowują kryteria oceniania zachowania i są konsekwentni w swoich działaniach, dbają o dobry przepływ informacji w zespole wychowawczym. Sprawy wychowawcze omawiane są na bieżąco nie tylko na posiedzeniach rady pedagogicznej, rodzice również są na bieżąco informowani o postępach i zachowaniu swoich dzieci. Nauczyciele kontaktują się z rodzicami (telefonicznie lub bezpośrednio) natychmiast, gdy wymaga tego zaistniała sytuacja, istnieje dobry przepływ informacji na linii wychowawca-pedagog-psycholog - na temat niepożądanych postaw w szkole dyskutuje się i wyciąga wnioski. Zdaniem nauczycieli, działania wychowawcze są spójne, są podejmowane adekwatnie do oczekiwań uczniów i rodziców z ich udziałem. Program wychowawczy szkoły jest spójny z planem wychowawcy klasy, nauczyciele biorą udział w tworzeniu planu wychowawczego szkoły. Działania wychowawcze charakteryzuje dbałość o współdziałanie szkoły i domu rodzinnego dziecka (rodzice biorą aktywny udział w życiu szkoły),

monitorowanie przestrzegania przez uczniów wypracowanych regulaminów szkolnych, ujednoczenie sposobów postępowania, monitorowanie absencji, postępów w nauce uczniów mających trudności z nauką i zachowaniem, na apelach podczas których docenia się osiągnięcia uczniów i neguje niepożądane postawy, poza tym organizuje się spotkania psychologa i pedagoga z uczniami. Nauczyciele uważają za sukces, to, że uczniowie chętnie uczestniczą w konkursach i zajęciach pozalekcyjnych, szkoła podtrzymuje tradycje i pielęgnuje festyny, uroczystości, - dba o kulturę słowa, o właściwy strój ucznia i wysoką frekwencję. U uczniów występują właściwe postawy wychowawcze, umiejętnie potrafią zaprezentować siebie i swoje umiejętności. Trudności natomiast występują w zakresie rozumienia przez niektórych rodziców, jak ważne jest wykształcenie ich dzieci w dzisiejszym świecie i to, żeby wspierali nauczycieli w ich motywacji.

Według 27 z 28 rodziców, sposób, w jaki szkoła wychowuje odpowiada potrzebom dzieci, ale połowa rodziców oraz 13 z 17 uczniów klasy II jest zdania, że nauczyciele nie traktują uczniów w równy sposób, ponadto 12 z 17 drugoklasistów twierdzi, że nauczyciele nie traktują ich sprawiedliwie.

Szkoła podejmuje działania wychowawcze adekwatne do potrzeb uczniów. W opinii drugoklasistów, postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które sami uważają za ważne. W szkole prowadzi się diagnozę potrzeb wychowawczych poprzez ankietowanie uczniów, rodziców i nauczycieli, przeprowadzanie rozmów na temat potrzeb wychowawczych, przedstawianie potrzeb wychowawczych na radach pedagogicznych przez wychowawców klas i obserwacje zachowań. Na podstawie wyników tych badań nauczyciele organizują zajęcia integrujące zespół klasy ze szkołą, współpracę z pedagogiem, psychologiem i innymi wychowawcami, a także wycieczki, dyskoteki, biwaki - wyjazdy na basen, kino, teatr.

Uczniowie II klasy prezentują podzielone zdania na temat ostatniej rozmowy o odpowiednim zachowaniu. 9 z 17 jest zdania, że miała miejsce w poprzednim roku, dawniej lub nigdy, 7 z 17, że w tym semestrze. 10 osób twierdzi, że inne zajęcia związane z zachowaniem i relacjami między ludźmi odbyły się kilka miesięcy temu, 6 osób natomiast, że w ostatnim miesiącu. Nauczyciele informują, że dyskusja na temat pożądanых postaw uczniów miała miejsce w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy. Według nich, wszyscy uczniowie zostali zapoznani z zasadami zachowania na początku roku szkolnego, poza tym układają regulaminy i kontrakty klasowe. Gimnazjaliści działają w samorządzie szkolnym i klasowym, dokonują samooceny i oceny kolegów, przygotowują dodatkowe materiały na zajęcia, organizują pomoc koleżeńską uczniom mającym kłopoty w nauce lub nieobecny na zajęciach, podają ciekawe przykłady rozwiązywania problemów, np. wychowawczych, są aktywni na zajęciach, podają propozycje ciekawych zajęć, np. z ekspertem, lekcji otwartych, współorganizują apele okolicznościowe i uroczystości szkolne. Uczniowie reprezentują szkołę podczas konkursów przedmiotowych, biorą udział i w zorganizowaniu happeningu przeciwko przemocy i agresji podczas Dni Wiosny. Duża grupa uczniów uczestniczy w takich działaniach jak: upiększanie terenu wokół szkoły-zagrabianie, zbieranie kamieni, prace przy budowie placu zabaw, sadzenie roślin. Współorganizują wolontariat, np. podczas Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, uroczystości i imprez szkolnych i środowiskowych, jak festyny, dożynki, Dzień Seniora, itp., organizują akcje charytatywne. Z obserwacji zajęć wynika, że na niektórych z nich nauczyciele poprzez swój sposób zachowania kształtują pożądanе społecznie postawy.

Uczniowie także wymieniają powyższe działania.

Według nich, w ten mają wpływ na to, jakie postawy są promowane w szkole.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli, uczniowie zdecydowanie uczestniczą w tworzeniu i zmianie działań wychowawczych. Uczniowie poprzez samorząd uczniowski organizują życie szkolne. Uczą się konstruktywnej samooceny – współoceniają kolegów i swoje zachowanie. Decydują o tematyce godzin wychowawczych, współdecydują o ważnych sprawach szkoły, np. są współautorami programu wychowawczego i wspólnie z nauczycielami i rodzicami ustalają jego zmiany. Decydują o wycieczkach, wyjazdach do kina i teatru, wyjazdach na basen itp. Organizują dyżury uczniowskie podczas przerw śródlekcyjnych. Młodzież gimnazjalna współdecyduje w sprawach wolontariatu i prowadzeniu akcji charytatywnych oraz działań profilaktycznych. Decydują o imprezach, które mają się odbyć na terenie szkoły. Są inicjatorami różnych akcji na rzecz szkoły i innych organizacji współpracujących z placówką, np. prace społeczne przy wykonywaniu boiska szkolnego, prace podczas wykonywania ogrodzenia szkolnego, zbieranie karmy dla zwierząt i przekazanie jej Nadleśnictwu Lipusz. Wskazują nauczycielom osoby, z którymi chcieliby się spotkać w szkole (spotkanie z ornitologiem prof. Maciejem Gromadzkim, polarnikiem dr Romualdem Koperskim, spotkania z pracownikami i studentami Politechniki Gdańskiej). Według nauczycieli, szkoła stwarza optymalne warunki do rozwoju uczniów, kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych, uczenia samodzielności i aktywności. Szkoła promuje społecznie pożądanе postawy: asertywności, empatii, tolerancji, zdrowej rywalizacji, prawdomówności, sumiennosci. Jest to dążenie do wszechstronnego rozwoju wychowanka z uwzględnieniem jego kompetencji emocjonalnych i społecznych, kształtowanie rzetelności i uczciwości, systematyczności, odpowiedzialności, a hasłem przewodnim szkoły jest: Nasza szkoła jest dobra: otwarta na potrzeby ucznia, czysta i bezpieczna -szkoła ma tradycje, które wpływają na dobre stosunki międzyludzkie, nauczyciele uczący w danej klasie, ściśle współpracują z wychowawcą klasy. Uczniowie zgadzają się z wszystkimi postawami, które są kształtowane w szkole. Obserwacja zajęć pokazuje,

że uczniowie mają wpływ na metody pracy i zakres treści na lekcjach, natomiast nie zaobserwowano inicjatyw dotyczących modyfikacji działań wychowawczych.

Dyrektor i nauczyciele informują, że wnioski z analiz są działań wychowawczych są wykorzystywane w szkole do dalszej pracy wychowawczej: np. modyfikuje się programy wychowawcze i programy profilaktyki, integruje się środowisko szkolne poprzez organizację wycieczek, obozów, wyjazdów do kina, teatru, uczy się dbałości o porządek wokół swojego miejsca pracy, a także wokół szkoły, bierze się udział w akcjach Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, zadrzewiania terenu wokół szkoły, zalesiania. Wyposaża się ucznia w wiedzę na temat kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach, zwraca się uwagę na strój ucznia i jego wygląd zewnętrzny, higienę osobistą.

W wyniku oddziaływań wychowawczych w szkole nie odnotowuje się żadnych szczególnie niebezpiecznych zachowań uczniów, nie było interwencji policji. Pożądane postawy uczniów są nagradzane, stawiane jako wzór, eksponowane. Wnioski z analiz wychowawczych są wdrażane w dalszej pracy wychowawczej.

Poziom spełnienia wymagania: C

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

Z badań wynika, że wszyscy nauczyciele diagnozują możliwości edukacyjne w odniesieniu do wszystkich uczniów których uczą, co umożliwi im poznanie ich umiejętności i daje szanse wsparcia w procesie edukacyjnym. Gimnazjaliści mają poczucie, że nauczyciele wierzą w ich możliwości i motywują ich do pracy. Rodzice są zdania, że w szkole podejmuje się starania by każdy miał poczucie sukcesu w nauce na miarę jego możliwości, jednocześnie twierdząc, że ich dzieci nie są traktowane indywidualnie.

W ocenie nauczycieli, dzięki diagnozie istnieje możliwość wsparcia uczniów w procesie edukacyjnym.

Gimnazjaliści, w większości myślą o swoich wynikach w nauce, że wszystko jest w porządku. W ocenie dyrektora, czynniki, które sprawiają, że uczniowie średnio-zdolni lub wysoko zdolni nie osiągają sukcesu edukacyjnego, to czynniki społeczne i ekonomiczne. Często rodzice dzieci dojeżdżających nie wyrażają zgody na udział dziecka w dodatkowych zajęciach edukacyjnych, rozwijających jego zainteresowania i talent (zajęcia sportowe, artystyczne). Czynniki środowiskowe - niski status społeczny niektórych rodziców, co powoduje, że nie motywują dziecka do podjęcia nauki w szkole, której edukacja kończy się maturą. Uważają, że szybkie ukończenie szkoły zawodowej i zdobycie zawodu gwarantuje dziecku lepszy start w dorosłe życie. Nie trzeba ponosić wydatków na dalszą edukację i w młodszym wieku podejmuje się pracę zarobkową. Według partnerów i przedstawicieli samorządu, w miejscowości nie ma szczególnych problemów społecznych.

Rodzice biorący udział w badaniu ankietowym są zdania, że w szkole podejmuje się starania by dziecko miało poczucie sukcesu w nauce na miarę jego możliwości, czego przykładem jest wyłanianie uczniów na konkursy oraz organizowanie zajęć dodatkowych. Według rodziców, aby każdy uczeń mógł odnosić sukcesy w nauce na miarę swoich możliwości, szkoła ukierunkowuje działania uczniów na konkretne umiejętności i zainteresowania (kółka zainteresowań, zespoły wyrównawcze). Nauczyciele na lekcji poświęcają czas dla uczniów zdolnych i oddzielnie dla uczniów z orzeczeniami. W wyniku tych działań uczniowie zajmują czołowe miejsca w konkursach, otrzymują nagrody i stypendia naukowe. Partnerzy dodają, że jest to cała działalność psychologiczno- pedagogiczna, wspieranie uczniów z dysfunkcjami rozwojowymi, rodzin z kłopotami wychowawczymi, gdy te kłopoty rzutują na wyniki nauczania, zajęcia dodatkowe, wyrównawcze, przygotowujące do egzaminu, pomoc rodzinom zastępczym, pomoc szkoły i całego środowiska, która prowadzi do odnoszenia sukcesów w konkursach i zawodach sportowych. Dyrektor informuje, że wszyscy uczniowie posiadający orzeczenia lub opinie poradni psychologiczno- pedagogicznej są objęci terapią, a praca nauczycieli przebiega zgodnie z zaleceniami. W szkole prowadzi się zajęcia logopedyczne, dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne, dostosowane warunki kształcenia, zajęcia logopedyczne dla wszystkich uczniów zdiagnozowanych. Zajęcia wyrównawcze z matematyki w kl. II i III, języka polskiego w kl. II i III, biologii i chemii. W ramach realizacji dodatkowych zajęć art. 42 KN prowadzone są zajęcia z języków obcych i matematyki. Zadania dostosowywane są do możliwości rozwojowych i intelektualnych ucznia. Codziennie organizowane są zajęcia rekreacyjno-sportowe, zajęcia z języków obcych

prowadzone są w pracowni językowej wyposażonej w odpowiedni sprzęt i programy multimedialne, uczniowie mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez uczestnictwo w kołach zainteresowań, np. kółko historyczne, kółko z języka niemieckiego, szkoła bierze udział w projektach unijnych dzięki którym realizowane są zajęcia rozwijające u uczniów kompetencje humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, językowe, informatyczne (ITC), stwarza możliwości sprawdzenia wiedzy i umiejętności uczniów poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych i innych, umożliwia uczniom przeprowadzenie ciekawych projektów edukacyjnych. Gimnazjaliści zdobywają także wiedzę poprzez udział w różnych wycieczkach krajoznawczych i regionalnych, szkoła uczy przedsiębiorczości poprzez pracę w sklepiku szkolnym, uczestnictwo w SKO. Ponadto rodzicom uczniów gorzej sytuowanych organizowana jest pomoc, dofinansowanie posiłków dla uczniów, dopłaty do zakupu podręczników.

Uczniowie II klasy są zdania, że nauczyciele pomagają uczyć się, gdy pojawiają trudności z nauką, informują, że nauczyciele motywują ich do nauczenia się nawet trudnych rzeczy, większość uważa, że nauczyciele wierzą w ich możliwości. 19 z 28 rodziców jest zdania, że ich dzieci nie są traktowane indywidualnie.

Zdaniem dyrektora, wszystkich uczniów zachęca do brania udziału w różnego rodzaju konkursach biorąc pod uwagę ich możliwości intelektualne, fizyczne i artystyczne. Motywacją dla ucznia są nagrody. Uczniowie osiągający wysokie wyniki w nauce i sporcie otrzymują stypendium. Osiągnięcia uczniów są eksponowane i promowane na tablicy osiągnięć szkolnych, są przedstawiane i nagradzane na apelach. Rodzice absolwentów, którzy wyróżniają się w nauce, zachowaniu i działając aktywnie na rzecz środowiska szkolnego, otrzymują list pochwalny. Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy i wykorzystania swoich możliwości. Podczas oceniania uczniowie otrzymują informacje zwrotne. Informacja zwrotna motywuje ich do dalszej pracy. Uczniom powtarza się, że wierzy się w ich możliwości i poprzez sumienną i systematyczną pracą są w stanie osiągnąć sukces. Indywidualizacja procesu nauczania z uczniem mającym trudności w nauce polega na dostosowaniu wymagań edukacyjnych do możliwości psychorozwojowych, stopniowaniu trudności, dostosowaniu kryteriów oceniania do możliwości ucznia zgodnie z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej. Indywidualizacja procesu nauczania z uczniem zdolnym polega na przygotowywaniu ucznia do konkursów, rozwijaniu zainteresowań. Nauczyciele przygotowują dodatkowe zadania i materiały, udostępniają książki, czasopisma, kontaktują się z uczniem poprzez pocztę elektroniczną (np. uczniowie przesyłają wykonane zadania na kółko historyczne, z projektu). Z uczniem o specjalnych potrzebach ponadprzeciętnych, nauczyciele pracują przygotowując do konkursów, dostosowując punktację i kryteria oceniania do możliwości ucznia zgodnie z opinią poradni, pracują w kółkach zainteresowań w formie pracy indywidualnej, przygotowują dodatkowe zadania i materiały, udostępniają do konkursów dodatkowe materiały, książki i czasopisma. Indywidualna praca pedagoga i psychologa z uczniem sprawiającym problemy i z trudnościami w nauce prowadzona jest poprzez realizację Kart Indywidualnych Potrzeb Edukacyjnych oraz Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne. Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele rzadko (2 z 6) dobierają sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów.

Poziom spełniania wymagania: C

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska. Gimnazjum współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku. W działaniach szkoły są uwzględniane możliwości i potrzeby środowiska. Współpraca szkoły z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku wpływa korzystnie na rozwój młodzieży.

Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku, tj. Samorząd lokalny, Rada Sołecka, biblioteka w Nakli, Straż pożarna w Nakli, policja - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Bytowie, Uczniowski Klub Sportowy „Alkan”. Klub sportowy „Grom”, GOPS w Parchowie, Studzienicach, Lipuszu, Gminny Ośrodek Kultury w Parchowie, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Parchowie, miejscowi przedsiębiorcy, Nadleśnictwo Lipusz. Szkoła udostępnia obiekty sportowe: kompleks boisk wielofunkcyjnych „Orlik”, salę gimnastyczną, boisko do gry w piłkę nożną -ogólnodostępny jest plac zabaw, plac rekreacyjny i ścieżka zdrowia -współorganizuje festyny rodzinne, współorganizuje imprezy sportowe, zapewnia oprawę artystyczną imprez -organizuje uroczystości szkolne dla ogółu społeczeństwa (dzień babci i dziadka, dzień seniora, dzień matki, pasowanie na pierwszoklasistę, bal karnawałowy i inne) -kiermasze książek, kiermasz Bożonarodzeniowy -współpraca z klubami sportowymi UKS „Alkan” i Klub Piłkarski „Grom” -współorganizowanie konkursów gminnych, powiatowych: „Las skarb przyrody”, „Prewencja, ale inaczej”, „Młodzież zapobiega pożarom” -organizacja imprez ogólnodostępnych uroczystości szkolnych i środowiskowych -organizacja imprez charytatywnych Nasza szkoła jest otwarta, każdego dnia. W soboty odbywają się zajęcia z wychowania fizycznego (inna forma organizowania WF), języka kaszubskiego, prowadzone są kółka przedmiotowe. Do późnych godzin wieczornych (również w weekendy) można korzystać z boisk wielofunkcyjnych pod nadzorem i opieką animatora sportu. Zdaniem przedstawicieli samorządu i partnerów szkoła jest „sercem” życia miejscowości, organizuje uroczystości dla społeczeństwa, udostępnia obiekty na potrzeby środowiska lokalnego, zagospodarowuje czas wolny młodzieży, organizuje spotkania, zebrania.

Zdaniem dyrektora Samorząd lokalny wspiera realizację programów wychowawczych i profilaktycznych, finansuje wycieczki organizowane w ramach nauczania języka kaszubskiego, dba o zasoby lokalowe i bazę szkoły, finansuje spektakle o tematyce profilaktycznej, aprobuje wnioski i projekty, np. z „Radosnej Szkoły”, „Wyrównywanie szans edukacyjnych w regionie poprzez programy rozwojowe”, „Czym skorupka za młodu nasiąknie”..., „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w regionie poprzez edukację morską”, pomoc finansowa w zagospodarowaniu terenu wokół szkoły, pomoc finansowa w modernizacji boiska do gry w piłkę nożną, pomoc finansowa w ogrodzenia terenu szkoły, pomoc finansowa przy zakupie pracowni językowej, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Finansuje realizację programów profilaktycznych (Zachowaj trzeźwy umysł, Rusz się człowieku),współfinansują nagrody na podsumowanie realizacji programów profilaktycznych, finansuje spektakle o tematyce profilaktycznej, finansuje przedstawienia o tematyce profilaktycznej, organizuje spotkania, dostarcza materiałów o tematyce profilaktycznej GOPS Przekazuje środki finansowe dla dzieci z rodzin źle sytuowanych materialnie (stypendium socjalne), współorganizuje projekty o tematyce profilaktycznej, finansuje posiłki dzieciom pochodzących z rodzin o niskim statusie materialnym, finansuje wyprawkę szkolną Policja Prowadzenie lekcji prewencyjnych, pogadarek na temat odpowiedzialności nieletnich za popełnione czyny karalne, pomoc przy organizowaniu konkursów „BRD” i „Prewencja inaczej”. Pomoc podczas organizowania festynów o tematyce profilaktycznej (pokazy sprzętu policyjnego), sprawdzanie terenu placówki w godzinach nocnych (kontrola obiektu przed włamaniem, dewastacją), pomaga w organizowaniu egzaminów na kartę motorowerową Straż pożarna- Przeprowadza prelekcje na temat bezpieczeństwa pożarowego, pomaga przy przeprowadzaniu próbnych alarmów p. poż. współpraca przy organizowaniu wspólnych festynów, konkursy o tematyce przeciwpożarowej, organizuje wyjazdy na zawody strażackie, organizuje i wysyła młodzież na obozy strażackie w kraju i za granicą (Friesack, Trawice) Kluby sportowe Współpracują ze szkołą przy organizacji wspólnych projektów sportowych, np. „Rusz się człowieku”, „Tydzień sportu szkolnego”, turniej tenisa stołowego o puchar Wójta Gminy Parchowo, turniej piłki siatkowej o puchar dyrektora szkoły Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bytowie Badają uczniów kierowanych przez szkołę, przeprowadzają szkolenie rady pedagogicznej, pedagogizacja rodziców Biblioteka w Nakli Współpracuje z biblioteką szkolną, pracownicy obu bibliotek organizują wspólne spotkania , których celem jest zwiększenie czytelnictwa wśród młodzieży, organizuje dzień dziecka dla uczniów szkoły, pomaga podczas kiermaszów. Nadleśnictwo Lipusz Współorganizator i sponsor

nagród konkursu „Las, skarb przyrody”, finansuje nagrody innych konkursów o tematyce przyrodniczej, przekazuje sadzonki drzew szkole a także dzieciom i ich rodzicom, umożliwia korzystanie ze ścieżki przyrodniczej, uczniowie biorą udział w zalesianiu terenów Nadleśnictwa Lipusz, zbieraniu buczyny (za pracę uczniowie otrzymują wynagrodzenie), organizuje zbiórkę karmy dla zwierząt. Szkoła podejmowała inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego między innymi zmodernizowano boisko szkolne do gry w piłkę nożną – skierowany do całej społeczności lokalnej. Zorganizowano turnieje sportowe: turniej tenisa stołowego, turniej piłki siatkowej – dla wszystkich mieszkańców gminy Parchowo, współorganizowano gminny festyn dożynkowy w Nakli. W realizację tych przedsięwzięć angażowali się uczniowie, rodzice, pracownicy szkoły, członkowie klubów sportowych. Zdaniem nauczycieli w ostatnim roku szkolnym współpracowali oni z rodzicami (12 z 13 nauczycieli), poradnią pedagogiczno-psychologiczną (11 z 13), z innymi placówkami oświatowymi (11 z 13), lokalnym samorządem (9 z 13). Przedstawiciele samorządu i partnerzy szkoły uważają, że współpraca jest satysfakcjonująca i wystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb. Nadleśnictwo Lipusz prowadzi lekcje o tematyce przyrodniczo-leśnej, zajęcia terenowe, zajęcia dotyczące ochrony przeciwpożarowej, w odpowiedzi na zapotrzebowanie zgłaszane przez szkołę, współpracuje w zakresie dokarmiania zwierząt zimą, konkursy o tematyce przyrodniczej, np. „Las- skarb przyrody”. Policja od 13 lat organizuje we współpracy ze szkołą konkurs w ramach programu „Prewencja, ale inaczej”, w którym gimnazjaliści zajmują czołowe miejsca, prowadzi działania profilaktyczne – prelekcje, pogadanki na tematy związane z bezpieczeństwem, właściwym zachowaniem, co daje pozytywne efekty, ponieważ praktycznie nie ma zgłoszeń o incydentach, policja prowadzi także działania w zakresie bezpieczeństwa drogi do szkoły. Rada Gminy Parchowo- współorganizacja imprez i uroczystości środowiskowych, szczególnie w czasie festynu uwidacznia się zaangażowanie szkoły – uczniów, nauczycieli, dyrektora, wspólnie przygotowywane są zabawy i konkursy dla rodzin, ponadto aktywność widoczna jest podczas zebrań wiejskich, wspólnie ze szkołą prowadzone są zbiórki karmy dla zwierząt, zbiórki nasion, przedsiębiorcy miejscowi pomagali w niwelacji terenu pod boiska szkolne. ZNP – współpraca w zakresie spraw pracowniczych, która układa się bardzo dobrze, nie było do tej pory problemów. Urząd Gminy- organ prowadzący- współpraca na każdej płaszczyźnie, bieżący kontakt w realizacji zadań szkoły, wspólna realizacja zadań finansowych- oddanie boiska szkolnego, remonty bieżące z dużym udziałem własnym pracowników szkoły systemem gospodarczym (nawet dyrektor pomaga w pracach remontowych), wspólna praca przy wnioskach o granty i realizacji projektów „Radosna szkoła”, „Za rękę z Einsteinem”, organizacja konkursu wiadomości o samorządzie terytorialnym, finansowanie materiałów i nagród, współpraca międzynarodowa z gminą litewską i niemiecką – wymiana młodzieżowa, obozy sportowe i strażackie. parafia rzymsko- katolicka pw. – współpraca w środowisku rodzinnym, bardzo dobra współpraca ze szkołą, znajomość całego środowiska, gdy są problemy wszyscy w szkole są zaangażowani w ich rozwiązywanie, nauka religii – oddziaływania wychowawcze, duża aktywność młodzieży. Poradnia psychologiczno- pedagogiczna współpraca w organizacji pomocy i opieki psychologiczno- pedagogicznej, prowadzenie poradnictwa dla nauczycieli, gdy pojawia się realny problem, nauczyciele zgłaszają potrzebę szkolenia w danym zakresie, ponadto badanie dzieci, spotkania terapeutyczne, zawodoznawcze, warsztaty psychoedukacyjne dotyczące agresji, uzależnień. Współpraca ta jest potwierdzona w dokumentach szkolnych.

Szkoła posiada dobrze wyposażoną bazę sportową: sala gimnastyczna, kompleks boisk wielofunkcyjnych „Orlik”, boisko do gry w piłkę nożną. Z obiektów tych korzystają kluby sportowe oraz mieszkańcy Nakli i pobliskich wsi. - Organizacja uroczystości i oprawa artystyczna różnych imprez, festynów organizowanych przez sołectwo, działalność kulturalno-oświatowa, organizowanie kursów umiejętności obsługi komputera dla osób dorosłych (rodziców). Szkoła użycza pomieszczenia szkolne (sala gimnastyczna, kuchnia stołówka) na organizowanie imprez i festynów rodzinnych a w okresie ferii i wakacji organizowanie turniejów, zajęć, wyjazdów dla młodzieży (zagospodarowanie czasu wolnego). Zdaniem rodziców szkoła zna potrzeby lokalnego środowiska, organizowała festyny dla rodziców, konkursy sportowe, uroczystości np. Dzień Seniora, sale udostępniane są po lekcjach dla rodziców a w czasie wakacji organizowane są kolonie. Według przedstawicieli samorządu i partnerów szkoła zaspokaja najważniejsze potrzeby społeczności lokalnej. organizując uroczystości szkolne, ewangelizację szkolno- kościelną, uroczystości, np. Dzień Seniora, zawody sportowe- turniej tenisa, udostępnianie społeczności lokalnej obiektów szkolnych- Orlik, boisko szkolne, prowadząc działalność kulturalną. Aktywność ta wynika z działalności dyrektora i władz samorządowych, które aktywują społeczność do właściwych postaw. Szkoła zbiera informacje na temat potrzeb i możliwości środowiska za pomocą ankiet wśród rodziców, nauczycieli i uczniów, informacje z zebrań wiejskich, uzyskiwane na wywiadówkach szkolnych, poprzez bezpośrednie rozmowy nauczycieli i dyrekcji szkoły z uczniami i rodzicami.

Szkoła podejmowała działania w celu zaspokojenia potrzeb środowiska. Zbierano karmę dla zwierząt, zbierano makulaturę, zużyte tonery, baterie, nakrętki, brano udział w akcjach charytatywnych (WOŚP, paczki dla dzieci z rodzin źle sytuowanych, organizowano festyny na których przeprowadzono aukcje w celu pozyskania środków). Szkoła udostępnia obiekty sportowe klubom sportowym na treningi i mecze. Mieszkańcy Nakli i okolic korzystają z kompleksu boisk sportowych ORLIK, w okresie wakacji pomieszczenia szkolne były użyczane parafii w celu zorganizowania obozu dla dzieci pochodzących z biednych rodzin, pomieszczenia szkolne są wynajmowane firmą, które świadczą usługi dla mieszkańców, np. badanie słuchu, wzroku, pokaz sprzętu rehabilitacyjnego, ze strażą

pożarną organizowano konkursy p.poż, zawody strażackie gminne i powiatowe, dla członków młodzieżowej drużyny OSP organizowano obozy strażackie, z policją organizowano turniej „Prewencja, ale inaczej”, w sobotę nauczyciele organizują zajęcia rekreacyjno-sportowe, rajdy rowerowe. Według samorządowców i partnerów szkoła jest centrum społecznym wsi, gdy wydarzy się coś niedobrego we wsi, nauczyciele pomagają znaleźć pomoc, co świadczy o silnej więzi społecznej. We współpracy ze szkołą zorganizowano festyn rodzinny. Uczniowie dbają o środowisko naturalne (Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, zbiórka baterii i nakrętek). Prowadzona jest działalność kulturalno-oświatowa, współpraca z klubem sportowym GROM NAKLA. Analizując potrzeby i możliwości lokalnego środowiska szkoła stwierdziła, że istnieje zapotrzebowanie na korzystanie z obiektów sportowych (boiska, sala gimnastyczna), pomieszczeń szkoły (sala komputerowa, kuchnia, stołówka, izby lekcyjne). Szkoła jest otwarta na potrzeby środowiska i udostępnia swoją bazę, sprzęt. Szkoła również pomaga przy organizowaniu festynów, imprez okolicznościowych zapewniając oprawę artystyczną, użyczając sprzęt nagłaśniający, ławki, stoły. Zdaniem dyrektora i nauczycieli mieszkańcy wspierają szkołę w swych działaniach, np członkowie klubów sportowych włączają się w działania, które mają na celu poprawienie bazy rekreacyjno-sportowej szkoły, np. pomoc podczas prac modernizacyjnych boiska do gry w piłkę nożną, pomoc podczas wykonywania ogrodzenia wokół boiska. Szkoła korzysta z wiejskiej sali znajdującej się w WDK. Odbywają się tam spotkania z ciekawymi ludźmi, niektóre uroczystości szkolne, akcje charytatywne (lepsza akustyka niż w sali gimnastycznej) -przy organizowaniu niektórych imprez, festynów szkoła może liczyć na sponsorów lokalnych przedsiębiorców, którzy sponsorami przedsięwzięcia. Działalność tą potwierdzają rodzice partnerzy i przedstawiciele samorządu, zdaniem których dyrektor wykorzystuje zasoby środowiska w ramach potrzeb, mieszkańcy udostępniają wszelkie potrzebne rzeczy, nie było przypadku, aby ktoś czegokolwiek odmówił, środowisko zaangażowane jest podczas pracy na potrzeby szkoły, np. przy boisku szkolnym, ogrodzeniu, szczególnie przy budowie sali gimnastycznej przed laty. Nauczyciele we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego najczęściej organizują zajęcia pozalekcyjne (11 z 13 nauczycieli), organizują wyjazdy i wycieczki szkolne (10 z 13), prowadzą lub współprowadzą lekcje (9 z 13) i organizują zajęcia profilaktyczne (7 z 13).

Szkoła współpracuje z podmiotami środowiska lokalnego poprzez działania dydaktyczne, wychowawcze lub organizacyjne: uczniowie uczą się promocji siebie, zwiększają zainteresowanie nauką dzięki materiałom edukacyjnym, uczą się wrażliwości, empatii, dostrzegania potrzeb innych (akcje charytatywne), uczą się promocji szkoły, swojej miejscowości, patriotyzmu lokalnego. Uczniowie wyjeżdżają na zagraniczne obozy, uczą się pożądanych postaw, pracy w zespole, współdziałania w osiąganiu celów, rywalizacji w duchu fair play, zdobywają wiarę w swoje możliwości, szanują pracę innych ludzi i potrafią poszanować dobro wspólne. W wyniku tych działań następuje poprawa warunków lokalowych szkoły. Wnioski te nauczyciele wyciągają na podstawie obserwacji, informacji zwrotnych od rodziców, społeczności lokalnej, prasy, radia regionalnego, telewizji, opinii uczestników, wzrostu rozpoznawalności szkoły, wzrostu zainteresowania imprezami przez okoliczne gminy, pozyskanie większej liczby partnerów. Poznanie środowiska lokalnego, budowanie tożsamości lokalnej poprzez komunikowanie się z innymi, szacunek do przyrody, umiejętność podejmowania decyzji, uczestnictwo w ciekawych zajęciach - z przedstawicielami świata kultury; nawiązanie nowych znajomości i zdobywanie nowych umiejętności, rozwój fizyczny uczniów („Orlik”). Uczniowie potwierdzają te działania twierdząc, że w szkole organizowane są spotkania z ornitologiem, leśnikiem, pszczelarzem, spotkanie z podróżnikiem, bractwem rycerskim, koncerty muzyczne. Na takich spotkaniach można dowiedzieć się więcej o życiu ludzi w innych częściach świata, o życiu zwierząt, nauczyć się zasad pierwszej pomocy.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła przygotowuje uczniów do dalszej edukacji oraz wyposaża ich w umiejętności potrzebne do dobrego funkcjonowania w przyszłości. Do doskonalenia procesu nauczania i wychowania w swych działaniach wykorzystuje informacje o losach absolwentów.

Nauczyciele przekazują informacje na temat możliwości i trudności uczniów nauczycielom uczącym w kolejny etapie edukacyjnym. Informacje o losach absolwentów wykorzystywane są w uczeniu i wychowaniu, m.in. podczas organizowania uroczystości szkolnych (pamiątkowe zdjęcia, dokumenty, foldery), do dokumentowania kroniki szkolnej. Informacje o absolwentach i służą zachowaniu ciągłości w działaniach szkoły, absolwenci stanowią przykład do naśladowania. Nauczyciele w trakcie procesu edukacyjnego odwołują się do informacji o losach absolwentów, wskazując właściwe postawy. Wszyscy nauczyciele wykorzystują informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania. Zdaniem uczniów nauczyciele opowiadają im o losach absolwentów. 8 z 17 uczniów klasy II uważa, że od czasu do czasu a 3, że regularnie.

Zdaniem dyrektora szkoła podejmuje często współpracę z absolwentami. Na posiedzeniach RP wychowawcy klas informują pozostałych nauczycieli o dalszych losach absolwentów. Członkowie RP zostają zapoznani w jakich szkołach ponadgimnazjalnych kontynuują naukę absolwenci gimnazjum w Nakli. Szkoła współpracuje ze szkołami, w których absolwenci podjęli naukę. Absolwenci szkoły są zapraszani na pokazy realizacji projektów edukacyjnych, odbywają praktyki w szkole (praktyki uczniów technikum). Przyjeżdżają do szkoły w celu przeprowadzenia prelekcji nt. zagrożeń, (anoreksja, „Mam haka na raka”). Absolwenci utrzymują bardzo dobre relacje z uczniami szkoły. Pomagają w realizacji projektów, w organizacji festynów i innych uroczystościach szkolnych. Przychodzą na popołudniowe zajęcia sportowe, uczestniczą w akcjach charytatywnych organizowanych przez szkołę. Wykonują prace społeczne na rzecz szkoły (pomoc przy wykonywaniu ogrodzenia terenu szkoły). Nauczyciele w trakcie procesu edukacyjnego odwołują się do informacji o losach absolwentów, wskazując właściwe postawy. Wszyscy uczniowie klasy II mają poczucie, że kończąc tą szkołę będą dobrze przygotowani do dalszej nauki. Zdaniem nauczycieli i rodziców uczniowie w dalszym etapie kształcenia nie będą potrzebować korepetycji.

Oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy. Uczniowie uczą się dwóch języków obcych. Umiejętności językowe mogą rozwijać na kółku językowym a także prowadząc stronę internetową. W szkole uczniowie rozwijają umiejętności informatyczne, biorą udział w akcjach charytatywnych, które uczą wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, empatii, otwartości, wiary w siebie, tolerancji. Gimnazjum uczy przedsiębiorczości - uczniowie prowadzą sklepik szkolny, uczą się oszczędzania w Szkolnej Kasie Oszczędności. Redagowanie gazetki szkolnej, administrowanie stroną internetową uczy kreatywności, komunikatywności, wyrażania swoich myśli i uczuć. Na godzinach wychowawczych pedagog wraz z wychowawcami podejmuje tematykę z reorientacji zawodowej -organizowane są spotkania z ciekawymi ludźmi różnej profesji np. polarnik, pszczelarz, leśnik. Zdaniem nauczycieli szkoła kształtuje cechy osobowości i charakteru potrzebne na dzisiejszym rynku pracy, tj. otwartości, skuteczności działania, umiejętności prezentacji, pracy w grupie i pokonywania trudności, a przede wszystkim pewności siebie i swojej wartości. Nauczyciele organizują podczas lekcji spotkania z ciekawymi ludźmi, tzn. przedstawicielami zawodów (ze zwróceniem szczególnej uwagi, jaka jest droga kształcenia w tym zawodzie. Kształtują u uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania własnych potrzeb, systematyczności i punktualności. Uczniowie twierdzą, że w większości są samodzielni, aktywni, sami podejmują działania, lubią naukę i kontakt z ludźmi. Zdaniem 23 z 28 rodziców uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu a zdaniem przedstawicieli samorządu i partnerów oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy.

Poziom spełniania wymagania: B

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako placówkę dbającą o jakość uczenia się a szkoła skutecznie upowszechnia w środowisku lokalnym informacje o swoich działaniach i osiągnięciach uczniów.

Szkoła informuje o swojej ofercie, działaniach i osiągnięciach poprzez: przygotowane specjalne informatory, ulotki, foldery na temat działalności szkoły, własną stronę internetową, informacje na tablicach ogłoszeń, własną gazetkę szkolną, cykliczne prezentowanie się w lokalnych mediach: artykuły w prasie „Głos Parchowa”, Kurier Bytowski” i lokalnej TV - informacje o działalności szkoły są przekazywane do samorządu w formie sprawozdania Gimnazjaliści podczas prezentacji projektu edukacyjnego zapraszają rodziców, studentów, nauczycieli i inne osoby w celu przedstawienia swoich prac. Szereg informacji znajduje się na "gazetkach" szkolnych, w gablotach - Osiągnięcia uczniów prezentowane są przed całą społecznością szkolną na apelach. ostatnio w lokalnym środowisku szkoła upowszechniła organizację i przebieg konkursu „Las, skarb przyrody”, informacje o przebiegu festynu dożynkowego w Nakli, informacje o realizacji projektu „Bunt przeciwko komunizmowi-polska norma czy tylko margines”.

Zdaniem rodziców, partnerów i przedstawicieli samorządu informacje na temat osiągnięć szkoły przekazywane są na bieżąco na spotkaniach z rodzicami w sposób jasny i zrozumiały. Rodzice najczęściej uzyskują informacje o sukcesach uczniów w konkursach (uważa tak 24 z 28 ankietowanych rodziców), sukcesach uczniów w zawodach lub imprezach sportowych (23), przyznaniu uczniom szkoły stypendiów naukowych (20), sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych (16), zrealizowaniu przez szkołę projektu lub udział w akcji społecznej (14), udziale przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach.

Nauczyciele informują rodziców: jaki jest cel edukacyjny działań, które realizują, jaki jest cel wychowawczy, jakie cele chce realizować szkoła, jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną, jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą. Informacje te potwierdzają rodzice w ankietach oraz przedstawiciele samorządu i partnerzy szkoły.

Zdaniem dyrektora szkoła, prowadziła następujące działania edukacyjne dla dorosłych (lokalnego środowiska): projekty edukacyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi, konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności, akcje społeczne, działania informacyjne. Odbyły się szkolenia dotyczące pedagogizacji rodziców na tematy uzależnień: „Jak skutecznie komunikować się w rodzinie?” „Narkotyki i dopalacze”, udzielania pomocy psychologiczno-psychologicznej -organizowanie konkursów i zawodów sportowych wraz z klubami sportowymi. Działania te potwierdzają przedstawiciele samorządu i partnerzy szkoły oraz rodzice, którzy wskazali, że najczęstsze działania szkoły związane są z działaniami informacyjnymi.

Przedstawiciele samorządu i partnerzy uważają, że szkoła dba o jakość uczenia się o czym świadczy liczba osób, które kontynuują naukę w szkołach ponadgimnazjalnych, studentów wyższych uczelni, ilość przyznawanych stypendiów dla najlepszych, wystrój szkoły, wyremontowany i dobrze wyposażony budynek, organizacja kursów, doskonalenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, organizacja wycieczek edukacyjnych, realizacja projektów "Za rękę z Einsteinem", dobrze wykwalifikowana kadra pedagogiczna, nauczyciele dyplomowani. Potwierdza to 22 z 28 rodziców biorących udział w ankiecie. Rodzice uważają, że szkoła dba o jakość uczenia się między innymi poprzez zakup najnowszych pomocy (tablice interaktywne, komputery), systematyczne doskonalenie i doskonalenie nauczycieli, zatrudnienie pedagoga i psychologa, organizację świetlicy i różnych zajęć pozalekcyjnych.

Nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z rodzicami uważają tak partnerzy szkoły, samorządowcy oraz rodzice.

Poziom spełniania wymagania: B

Rodzice dzielą się swoimi opiniami na temat pracy szkoły. Szkoła wspiera rodziców i dostarcza im wystarczających informacji o postępach i zachowaniu uczniów. W działaniach szkoły i procesie nauczania dyrektor i nauczyciele uwzględniają opinie rodziców, pomimo to duża ich część nie ma poczucia współuczestnictwa w podejmowaniu decyzji dotyczących gimnazjum.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli rodzice dzielą się swoimi opiniami na temat pracy szkoły i procesu nauczania podczas: zebrań z rodzicami, indywidualnej rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców, indywidualnej rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek"), podczas spotkań z radą rodziców oraz przy okazji uroczystości i imprez szkolnych/ klasowych oraz w przeprowadzonych ankietach. Na szkolnych tablicach informacyjnych są podane informacje na temat: zebrań rodziców, terminów indywidualnych spotkań dyrekcji z rodzicami, terminów indywidualnych spotkań nauczycieli z rodzicami. Rodzice w ankietach wskazali iż na temat pracy szkoły i sposobu nauczania dzielą się z nauczycielami lub dyrekcją szkoły podczas: zebrań rodziców (23 z 28), indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (16 z 28), indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek") (5 z 28), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych (4 z 28). 18 z 28 rodziców uważa, że w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły a 23 z 28 jest zdania, że nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z rodzicami.

Opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły: programu wychowawczego, profilaktycznego, koncepcji pracy szkoły, zapewnienia bezpieczeństwa na terenie szkoły, wzbogacanie oferty edukacyjnej o SKS (także dla uczniów ponadgimnazjalnych). Rodzice mieli wpływ na: czas i miejsce organizowanych wycieczek, organizacja imprez szkolnych, zmiany w Statucie Szkoły, zakup mebli do klas, wybór firmy ubezpieczeniowej, wysokość składki ubezpieczenie i składki na Radę Rodziców, obowiązek noszenia obuwia zmiennego. 12 z 13 nauczycieli opinie rodziców bierze pod uwagę przy planowaniu działań szkoły a potwierdza to 18 z 28 ankietowanych rodziców. Pod wpływem opinii rodziców szkoła usprawniła dowożenie dzieci (dzieci dowożone są pod samą szkołę) oraz sposób dożywiania. Rodzice mają duży wpływ na organizację różnych wyjazdów i wycieczek oraz spotkania z nauczycielami, współdecydują o wysokości składek, ubezpieczenia, zakupie podręczników.

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu a rodzice: w zależności od potrzeb mają możliwość skorzystania z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego, mogą skorzystać z warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, są kierowani do Poradni psychologiczno-pedagogicznej, w szkole istnieje prewencyjna grupa wsparcia, szkoła prowadzi świetlicę dla dzieci, prowadzi profilaktykę zachowań ryzykownych, prowadzi zajęcia wychowawcze dla dzieci. Nauczyciele: utrzymują stały kontakt z rodzicami, starają się poznać sytuację życiową wychowanków i ich rodzin, w zależności od potrzeb prowadzą indywidualne lub grupowe spotkania z rodzicami, służą radą i wsparciem w sytuacjach problemowych, doradzają, gdzie rodzice mogą szukać wsparcia. W dokumentach szkoły opisane są następujące formy wsparcia rodziców: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego, prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej, opieka socjalna, prewencyjna grupa wsparcia. W szkole w widocznym miejscu są wywieszane informacje skierowane do rodziców na temat wychowania, np: informacja o godzinach dyżurów nauczycieli dla rodziców, informacja o godzinach dyżurów dyrekcji szkoły dla rodziców, informacja o innych formach kontaktu (telefon, adres mailowy). Działania te potwierdzają rodzice, którzy za rzeczywiście pomocne formy wsparcia rodzicom uważają: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (28), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (15), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (12).

Zdaniem nauczycieli rodzice są wystarczająco poinformowani przez szkołę na temat sukcesów swojego dziecka. Potwierdza to 25 z 28 ankietowanych rodziców. Informacje, które rodzice otrzymują od nauczycieli są wystarczające, są one przekazywane na bieżąco, często dotyczą indywidualnej pomocy. Zdaniem rodziców nauczyciele mają zawsze czas dla nich.

Rodzice często biorą udział w organizowanych przez szkołę uroczystościach lub imprezach szkolnych pomagają przy ich organizacji przygotowują poczęstunek, np. festyn na zakończenie roku szkolnego, pasowanie na gimnazjalistę, wyjazdy na basen. Zdaniem nauczycieli rodzice uczestniczyli w: lekcjach otwartych organizowanych przez nauczycieli, konkursach, imprezach i uroczystościach szkolnych (Dzień Matki i Ojca, festyny, bal karnawałowy, w pracach społecznych na rzecz szkoły (transport mebli, zagospodarowanie terenu wokół

szkoły), kiermaszu bożonarodzeniowym, w szkoleniach rodziców na tematy uzależnień: „Jak skutecznie komunikować się w rodzinie?” „Narkotyki i dopalacze”.

W gimnazjum w Nakli rada rodziców uchwala: program wychowawczy i programu profilaktyki, opiniuje projektu planu finansowego, współpracuje przy realizacji większości projektów. Rodzice mają wpływ na decyzje dotyczące działalności stowarzyszeń i organizacji społecznych na terenie szkoły, prawo do współdecydowania o formie jednolitego stroju dla uczniów, możliwość wyrażania opinii o pracy nauczycieli, prawo do zmian w koncepcji pracy szkoły, współorganizują uroczystości szkolne, podejmują akcje społeczne przy poprawie warunków lokalowych, sprawują opiekę nad uczniami w czasie wycieczek. Przykładami współuczestnictwa rodziców w decydowaniu o życiu szkoły były wybór mundurka i decyzja o zaniechaniu noszenia jednolitego stroju, podjęcie budowy kompleksu boisk wielofunkcyjnych, wpływ na wybór dyrektora szkoły, zgoda na udział dziecka w realizacji projektów edukacyjnych, decyzja w sprawie wyboru firm ubezpieczeniowych, wysokości składek na RR, wybór tras wycieczek, biwaków. Największy wpływ rodzice mieli na rozbudowę szkoły (sala gimnastyczna), starania o budowę kompleksu boisk wielofunkcyjnych, akcje społeczne na rzecz szkoły (malowanie poszczególnych klas), wprowadzenie monitoringu wizyjnego i założenie alarmu. Zdaniem wszystkich nauczycieli rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. 13 z 28 rodziców biorących udział w ankiecie wskazało, że współuczestniczyło w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, szczególnie dotyczyło to uczestnictwa w podejmowaniu decyzji dotyczących szkoły i klasy, do której uczęszcza ich dziecko między innymi biorąc udział w planowaniu rocznych uroczystości szkolnych, zatwierdzając statut szkoły, opiniując wymagania szczególnie wychowawcze. trójki klasowe decydują o wysokości składek, ilości wycieczek oraz organizują paczki dla wszystkich uczniów. W dokumentacji szkolnej są zapisy o uczestnictwie rodziców w życiu szkoły.

Poziom spełniania wymagania: C

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

Wszyscy nauczyciele pracują zespołowo. Wspólnie analizują wyniki nauczania, dokumentację, stosowane metody nauczania, trudności uczniów. Wspólnie szukają konstruktywnych rozwiązań, przygotowują uczniów do konkursów i egzaminów zewnętrznych. Zespołowo analizują efekty swojej pracy stosując procedury ewaluacyjne.

Nauczyciele są zaangażowani w pracę zespołów: wychowawczego i profilaktycznego, zespołu do spraw ewaluacji wewnętrznej, zespołów programowych i metodycznych oraz zespołów organizujących imprezy dla środowiska szkolnego. Według nauczycieli, w prace tych zespołów angażują się wszyscy lub większość. Dyrektor wysoko ocenia ich zaangażowanie.

Nauczyciele w zespołach analizują efekty swojej pracy stosując regularnie procedury ewaluacyjne. Efekty prac zespołów są analizowane podczas prac zespołów samokształceniowych oraz w czasie dyskusji rady pedagogicznej. Skuteczność pracy ocenia się także podczas pisania sprawozdań na koniec semestru, przedstawiania ich i dyskusji na radzie. Podczas spotkań podsumowujących pracę zespołów i ewaluacji pracy zespołów. Zdecydowana większość działań planowanych jest wspólnie przez nauczycieli.

Według nauczycieli i dyrektora, zdecydowana większość działań planowana jest wspólnie z innymi nauczycielami, jednocześnie całość planowania pracy opiera się na analizie efektów działania zespołowego. Nauczyciele wspólnie analizują wyniki nauczania, plany wynikowe, systemy oceniania, stosowanie aktywnych metod nauczania, omawianie zagadnień, które sprawiają uczniom trudność, szukanie konstruktywnych rozwiązań, przygotowanie uczniów do konkursów oraz zajęcia dodatkowe. Ponadto pod koniec roku szkolnego podczas spotkania podsumowującego, dokonuje się analizy poprzedniego planu pracy i zgłasza wnioski do pracy na przyszły rok.

Nauczyciele często korzystają z pomocy innych nauczycieli w rozwiązywaniu problemów, które napotykają w szkole. Ich zdaniem zespoły zdecydowanie pomagają w rozwiązywaniu problemów, choć 2 osoby są przeciwnego zdania.

Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy poprzez: dyskusje i rozmowy podczas posiedzeń rady pedagogicznej, rozmowy indywidualne nauczyciel- pedagog, wychowawca- pedagog, nauczyciel- nauczyciel; podczas nieformalnych spotkań i rozmów oraz podczas prac zespołów samokształceniowych. Analizując problemy, odwołują się do pomocy zespołów, np. w sytuacjach wychowawczych dotyczących konkretnych uczniów, dyskutują o metodach pracy, wymieniają spostrzeżenia i doświadczenia. W razie potrzeb są organizowane zespoły wychowawcze: wychowawca- dyrektor- pedagog, które wspólnie wypracowują i podejmują działania w zależności od rodzaju problemu. Organizowane są też w zespołach wewnętrzne szkolenia na temat pracy z dzieckiem (np. dot. indywidualizacji nauczania).

Wszyscy nauczyciele uczestniczą w wewnętrznych szkoleniach dotyczących współpracy. Są to m.in. szkolenia dotyczące pracy zespołu ewaluacyjnego, przebiegu alarmu przeciwpożarowego, szkolenie w zakresie zasad BHP, szkolenie dotyczące realizacji projektu edukacyjnego w gimnazjum i zasad współpracy między nauczycielami oraz organizacji przebiegu egzaminu gimnazjalnego. Dyrektor wymienia ponadto szkolenia zewnętrzne oraz inne formy doskonalenia, a wśród nich szkolenia wewnętrzne („Stres w pracy nauczyciela”, „Wybrane elementy prawa oświatowego poszerzone o informacje dotyczące mobbingu w szkole”, szkolenia zewnętrzne („Pierwsza pomoc przedmedyczna”, „Obowiązki oświaty w świetle nowych procedur Niebieskiej Karty”, „Środki odurzające a młodzież”, „Szkolenie w zakresie profilaktyki przemocy w szkole). W szkoleniach dotyczących doskonalenia pracy zespołowej uczestniczą także pracownicy niepedagogiczni. Uczestnictwo w tych szkoleniach jest zdecydowanie przydatne. Analiza dokumentacji potwierdza udział nauczycieli w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych.

Poziom spełnienia wymagania: B

Dyrektor planuje i realizuje nadzór pedagogiczny z wykorzystaniem wniosków z poprzedniego roku. Obejmuje nadzorem badanie osiągnięć uczniów, wyniki działalności edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej, realizację projektów i rozwiązań programowych. Nauczyciele, w ramach ewaluacji wewnętrznej prowadzą badania ankietowe, opracowują ich wyniki i formułują wnioski.

Zdaniem dyrektora, angażowanie nauczycieli do prowadzenia ewaluacji wewnętrznej odbywa się poprzez zorganizowanie szkolenia na ten temat, powołanie zespołu do spraw ewaluacji wewnętrznej, organizację spotkań zespołu i zapewnienie materiałów. Dyrektor prowadzi ewaluację wewnętrzną i aktywizuje nauczycieli do udziału w jej prowadzeniu. Zespół do spraw ewaluacji wewnętrznej przygotowuje projekt ewaluacji na podstawie wniosków z nadzoru pedagogicznego za ubiegły rok, następnie w zespole wyznaczane są osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie badań i opracowanie ich wyników. Na posiedzeniach rady pedagogicznej, dyrektor przekonuje, że ewaluacja wewnętrzna, to także refleksja nad własną pracą pedagogiczną. Nauczyciele wiedzą, że jest to szansa na rozwój szkoły, ale także szansa na ich własny, profesjonalny rozwój zawodowy. Poprzez ewaluację kształcone są kompetencje nauczycieli w zakresie współpracy w zespole, metod, narzędzi i procedur przydatnych do tworzenia projektu ewaluacyjnego. Innym środkiem motywującym do aktywnego udziału w procesie ewaluacji jest stosowanie pochwał oraz nagród.

Nauczyciele czują się zaangażowani w ten proces w stopniu wysokim lub wystarczającym. Głównie angażują się w przeprowadzanie badań ankietowych, opracowywanie ich wyników oraz formułowanie wniosków. Ich zaangażowanie spowodowane jest zarówno zwyczajem panującym w szkole, jak i wynika z przekonania, że ewaluacja jest niezbędna dla poprawienia jakości własnej pracy.

Informują także, że uczestniczą w pracach zespołu do spraw ewaluacji wewnętrznej, który został powołany 23 listopada 2009 r.

Według dyrektora, wnioski wynikające z ewaluacji wewnętrznej są wykorzystane do planowania pracy szkoły w następnym roku szkolnym jako wskazówka do dalszej pracy. Nauczyciele dodają, że służą one do ułożenia harmonogramu uroczystości i imprez szkolnych, akcji szkolnych pod kątem organizacji roku szkolnego, wypełniania dokumentów szkolnych przez nauczycieli. W bieżącym roku, wnioski dotyczą kontynuacji działań zmierzających do poprawy efektywności kształcenia, wspierania uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych poprzez dostosowanie wymagań do możliwości każdego ucznia, promowania szkoły w środowisku lokalnym. Z analizy dokumentacji wynika, że plan nadzoru pedagogicznego każdego roku zostaje opracowany na podstawie wniosków z ewaluacji wewnętrznej oraz całego nadzoru z poprzedniego roku. Obecnie opiera się na wnioskach dotyczących zajęć wspierających uczniów mających trudności edukacyjne, a wśród nich: wzmocnienia współpracy między nauczycielami realizującymi zajęcia wyrównawcze, organizacji dodatkowych zajęć wspierających rozwój uczniów szczególnie potrzebujących pomocy, wzbogacania bazy dydaktycznej, zachęcania uczniów do pracy nad sobą i uczestniczenia w dodatkowych zajęciach oraz zapobiegania niepowodzeniom szkolnym. W zakresie poprawy wyników egzaminowania zewnętrznego, zalecenia pohospitacyjne oraz zalecenia w zakresie bezpieczeństwa uczniów, w tym zwracanie większej uwagi na bezpieczeństwo w czasie zajęć szkolnych, pozalekcyjnych, wycieczek i przerw, rzetelne pełnienie dyżurów w czasie przerw oraz punktualność rozpoczynania i kończenia zajęć i kontrolę porządku w klasie po lekcjach, a także dbałość o mienie szkolne. Ponadto wewnętrzny nadzór pedagogiczny obejmuje badanie osiągnięć uczniów poprzez organizację próbnych egzaminów we współpracy z różnymi wydawnictwami pedagogicznymi oraz opracowania wyników tych egzaminów w standardach umiejętności, analizę wyników zewnętrznego egzaminowania, ocenę jakości nauczania i osiągnięć uczniów gimnazjum, w tym osiągnięcia edukacyjne, analiza zachowania, frekwencji szkolnej, szczegółowe analizy: rozwijania zainteresowań uczniów i pracy z uczniami uzdolnionymi, wykorzystanie technologii komunikacyjnej i informacyjnej w procesie dydaktycznym, stanu bezpieczeństwa w szkole, opieki nad uczniami oraz szczegółowe informacje z form nadzoru pedagogicznego. Każda z informacji zakończona jest uwagami, spostrzeżeniami i zaleceniami. Nadzór obejmuje także realizację planu remontów i poprawy bazy szkolnej.

W ocenie dyrektora i wszystkich nauczycieli, wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są w pełni uwzględniane i powodują wprowadzanie prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły. Odbywa się to, ich zdaniem poprzez rady szkoleniowe, właściwe wypełnianie dokumentów przez nauczycieli, monitorowanie realizacji godzin z artykułu 42., obserwację wybranych obszarów działania nauczycieli, wprowadzenie dodatkowych godzin z matematyki i języka polskiego, poprawę warunków kształcenia poprzez wzbogacenie bazy szkolnej w dodatkowy sprzęt komputerowy i pomoce dydaktyczne, zatrudnienie psychologa oraz wprowadzenie harmonogramu godzin

przyjmowania rodziców przez nauczycieli i dyrekcję szkoły. Nauczyciele informują, że zmiany wynikające z realizacji wniosków powodują ponadto zacieśnianie współpracy między zespołami samokształceniowymi, lepszą komunikację z rodzicami uczniów, zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, lepsze wyposażenie szkoły, wzrost liczby finalistów konkursów, wzrost średniej ocen, poradnictwo wychowawcze, mniejszą liczbę niepożądanych zachowań. Uczniowie uczestniczą w dodatkowych zajęciach edukacyjnych, objęci są doradztwem pedagogiczno-zawodowym, organizowane są imprezy, festyny, pokazy, do których udziału i organizacji mobilizowani są partnerzy szkoły.

Poziom spełniania wymagania: C

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie*

Komentarz:

Szkoła dysponuje ilością pomieszczeń zapewniającą jednorodnorodność. Nieustannie, we współpracy ze środowiskiem prowadzi zmiany poprawiające warunki lokalowe oraz wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęty szkolne. Lokalne społeczeństwo chętnie angażuje się w różne przedsięwzięcia i prace społeczne na rzecz szkoły.

Dyrektor, nauczyciele, rodzice oraz partnerzy szkoły oceniają warunki lokalowe szkoły jako wystarczające lub odpowiednie. Mocną stroną jest duża sala gimnastyczna, boisko ORLIK, klasy wyposażone w tablice interaktywne, sala informatyczna i sklepik szkolny. Szkoła stale rozwija się, a takie mocne strony wpływają na jej rozwój. Rodzice w wywiadzie grupowym dodają, że szkoła położona jest na uboczu, dysponuje salą świetlicą i stołówką szkolną. Ilość sal jest odpowiednia do ilości oddziałów, a ich wielkość odpowiada wielkości najliczniejszej klasy. Szkoła dokonuje regularnych remontów. Nieliczne braki jakie występują w szkole, to według dyrektora i przedstawicieli samorządu, brak pomieszczenia dla pielęgniarki szkolnej, według rodziców brak indywidualnych szafek dla uczniów. Dyrektor przy tym wyjaśnia, że stary obiekt szkolny uniemożliwia przeprowadzenia zmian. Wszystkie pomieszczenia znajdujące się w szkole zostały już wykorzystane i są zagospodarowane. Z obserwacji placówki wynika, że szkoła dysponuje ilością pomieszczeń zapewniającą jednorodnorodność, zajęcia klas gimnazjalnych prowadzone są w oddzielnej części budynku szkolnego, sale są duże, przestronne, dostosowane do liczebności oddziałów, szerokie korytarze zapewniające swobodny ruch uczniów. Teren wokół jest w większości utwardzony, ogrodzony i estetycznie zagospodarowany.

W ocenie dyrektora i nauczycieli, wyposażenie szkoły jest wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. Zdaniem rodziców, szkoła posiada pracownię języków obcych, pracownię komputerową, dysponuje trzema tablicami interaktywnymi oraz licznymi pomocami dydaktycznymi. Uczniowie klasy II są zdania, że w szkole jest wystarczająco dużo pomocy do nauki. Obserwacja zajęć potwierdza wypowiedzi respondentów.

Dyrektor posiada plan wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia szkoły. Obejmuje on wymianę okien w części gimnazjalnej, dokończenia budowy ogrodzenia szkoły, zasiew trawy na boisku do gry w piłkę nożną oraz wyrównanie płyty boiska. W ocenie partnerów zewnętrznych, stale poprawia się warunki lokalowe i wyposażenie szkoły, w bieżącym roku kończy się odnowienie ogrodzenia, planuje się utwardzenie całego terenu przy szkole. Z analizy dokumentacji wynika, że planowane działania zostały wpisane w plan remontów i zamierzeń inwestycyjnych, książkę obiektu budowlanego, plany finansowe na dany rok kalendarzowy, a także są opiniowane przez Radę Rodziców. Mechanizm planowania i realizacji zamierzeń wygląda tak, że dyrektor przedstawia potrzeby radzie pedagogicznej oraz radzie rodziców i słucho ich opinii. Następnie plan zamierzeń i działań inwestycyjnych jest przekazywany organowi prowadzącemu. Samorząd, uwzględniając możliwości finansowe, informuje dyrektora jakie działania mogą być przez niego dofinansowane lub sfinansowane. Pracownicy urzędu gminy informują dyrektora szkoły o możliwości udziału w różnych projektach dofinansowywanych ze środków unijnych i o możliwości wzięcia udziału w przedsięwzięciach organizowanych przez lokalne stowarzyszenia. Lokalni partnerzy kupują nagrody na konkursy, wspomagają finansowo wyjazdy na wycieczki, na basen do kina. Lokalne społeczeństwo chętnie angażuje się w różnych przedsięwzięciach, pracach społecznych na rzecz szkoły, użycza maszyny i sprzęt. Sponsorzy szkoły kupują konkretne pomoce dydaktyczne i przekazują je placówce.

Według respondentów, w ciągu ostatnich dwóch lat działania zmierzające do wzbogacenia zasobów podejmowano zgodnie z planem uzupełniania wyposażenia i we współpracy z samorządem lokalnym oraz rodzicami, także

poprzez organizację festynów i uroczystości z których dochód przeznaczony jest na zakup pomocy szkolnych. Według dyrektora i nauczycieli, dla polepszenia warunków kształcenia, wychowania i pracy w szkole, realizowano projekty: „Za rękę z Einsteinem” I i II edycja, „Pomorskie dobry kurs na edukację. Wyrównywanie szans edukacyjnych w regionie poprzez programy rozwojowe”, „Czym skorupka za młodu nasiąknie”, „Złap wiatr w pomorskie żagle wiedzy”, w ramach których szkoła także pozyskuje pomoce i elementy wyposażenia. Realizowany jest program "Szkłanka mleka", "Owoce w szkole", uczestnictwo w programach profilaktycznych „Szkoła bez przemocy”, „Stop przemocy”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Program siedmiu kroków”, „Trzymaj Formę”. W wyniku realizacji ww. programów uczniowie uczestniczą w dodatkowych zajęciach edukacyjnych, gimnazjaliści objęci są doradztwem pedagogiczno-zawodowym, szkoła wzbogaca się o dodatkowe pomoce dydaktyczne, sprzęt ICT, powstało boisko do gry w piłkę nożną, jest piękne zielone obejście i bezpieczne warunki do nauki i pracy. Ponadto organizowane są imprezy, festyny, pokazy do których udziału i organizacji mobilizowani są partnerzy szkoły. Placówka uzyskuje dobre wyniki w różnych obszarach swojej działalności i jest dobrze postrzegana na zewnątrz. Jest to efekt dobrych relacji między nauczycielami i uczniami oraz ich rodzicami. Jest to także efekt dobrej współpracy dyrektora szkoły z organem nadzorującym a przede wszystkim organem prowadzącym.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Gimnazjum podejmuje działania poprawiające jakość pracy w oparciu o prowadzoną analizę ilościową i jakościową wyników egzaminu zewnętrznego.
2. Wdrażanie wniosków z analizy nie przyczyniło się do wzrostu wyników egzaminu gimnazjalnego.
3. Szkoła stwarza uczniom możliwość realizowania ich pomysłów, inicjatyw oraz różnych form aktywności na rzecz szkoły i środowiska.
4. Prowadzona diagnoza zachowań i zagrożeń wpływa na wdrażanie działań wychowawczych wzmacniających właściwe zachowania akceptowanych przez rodziców oraz eliminujących zagrożenia.
5. Szkoła pracuje według wspólnie wypracowanej koncepcji, którą systematycznie analizuje się i wprowadza stosowne modyfikacje.
6. Szkoła poszerza ofertę edukacyjną, monitoruje realizację podstawy programowej i dba o zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne, co w opinii uczniów i rodziców umożliwia zaspokojenie potrzeb edukacyjnych i rozwój zainteresowań.
7. Nauczyciele diagnozują możliwości edukacyjne wszystkich uczniów których uczą, co umożliwia im poznanie ich umiejętności i daje szanse wsparcia w procesie edukacyjnym.
8. Nauczyciele planują i doskonalą procesy edukacyjne w oparciu o wnioski z analiz wyników nauczania i własnej pracy.
9. Uczniowie prezentują podzielone zdania na temat omawiania przyczyn sukcesów i trudności w nauce, mają różne odczucia dotyczące oceniania i są zmęczeni ilością zajęć.
10. W ocenie uczniów i rodziców, szkoła wychowuje zgodnie z ich potrzebami, jednocześnie uważają, że nauczyciele nie traktują uczniów w równy i sprawiedliwy sposób.
11. Podejmowane liczne inicjatywy i działania we współpracy z instytucjami i organizacjami funkcjonującymi w środowisku zyskują uznanie partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego oraz przyczyniają się do upowszechniania sukcesów uczniów.
12. W celu przygotowania uczniów do funkcjonowania na rynku pracy, szkoła prowadzi liczne działania a rodzice mają poczucie, że uczniowie są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu.
13. Środowisko lokalne jest na bieżąco informowane o działaniach szkoły, która jest bardzo dobrze postrzegana przez rodziców oraz partnerów.
14. Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu i pozyskuje ich opinie do doskonalenia swojej pracy. Rodzice są zaangażowani w działania organizowane przez szkołę, ale duża ich część nie ma poczucia współuczestnictwa w podejmowaniu decyzji dotyczących funkcjonowania gimnazjum.
15. Dyrektor obejmuje wewnętrznym nadzorem wszystkie obszary działalności szkoły i realizuje wnioski wynikające z nadzoru, co powoduje korzystne zmiany. Nauczyciele, w ramach ewaluacji wewnętrznej głównie zaangażowani są w badania ankietowe.
16. W opinii wszystkich respondentów, szkoła posiada bardzo dobre warunki lokalowe, zapewniające komfort nauki i pracy.
17. Nauczyciele współpracują w zespołach i analizują efekty swojej pracy, co przyczynia się do poszukiwania nowych, konstruktywnych rozwiązań.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	B
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	C
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	C
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	C
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	C
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	B
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	C
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	B
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	C
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	B

Raport sporządzili:

- Joanna Sawczyn
- Stefan Rymon-Lipinski

Kurator Oświaty:

.....